ГРЕЧЕСКИЙ ЯЗЫК

для детей

часть 3

Наталия Георгиевна НИКОЛАУ

ГРЕЧЕСКИЙ ЯЗЫК

ДЛЯ ДЕТЕЙ

часть 3

Свято-Троицкая
Сергиева Лавра
2007

Данное издание представляет собой третью часть учебного пособия «Греческий язык для детей», выпущенного Свято-Троицкой Сергиевой Лаврой в 2005 году. Предназначается для общеобразовательных учреждений с преподаванием греческого языка на православной основе.

Главная цель 3-й части учебника – расширение практических навыков владения греческим языком и дальнейшее развитие устной речи.

Греческий язык для детей

Автор: Наталия Георгиевна Николау

Художник Ольга Королева

Подготовка к печати: Татьяна Мурина

Перевод стихотворений: М.Федотова, Т.Мурина

По вопросам приобретения обращаться по адресу в интернете:

Natalia_Nikolaou@mail.ru

Свято-Троицкая Сергиева Лавра

Формат 60x90/8, Тираж 3000 экз. Заказ № 437

Отпечатано в типографии Патриаршего издательско-полиграфического центра, г. Сергиев Посад

Урок 1
Μάθημα 1ο

§ 1. Будущее совершенное глаголов I спряжения.
§ 2. Неправильные формы степеней сравнения прилагательных. Сравнительный оборот.
Το κείμενο. «Τα Χριστούγεννα και η Πρωτοχρονιά».

§ 1. Будущее совершенное глаголов I спряжения. Μέλλοντας στιγμιαίος

В 11-м уроке первой части учебника мы знакомились с образованием будущего несовершенного, или будущего простого времени (Μέλλοντας εξακολουθητικός), которое отвечает на вопрос «что буду делать?» и обозначает действие, которое должно произойти в будущем, но результат этого действия нам неизвестен.

Завтра я **буду писать** письмо. – Αύριο **θα γράφω** το γράμμα.

Как видим, на русский язык это время переводится глаголами несовершенного вида.

Глаголы будущего совершенного времени выражают завершенное действие с указанием результата этого действия и отвечает на вопрос «что сделаю?»

Завтра я **напишу** письмо. – Αύριο **θα γράψω** το γράμμα.

В будущем совершенном используется известная нам частица **θα**, только глагол стоит не в настоящем времени (**γράφω**), а в зависимом прошедшем, т.е. мы образуем аорист (прошедшее совершенное) от глагола, оставляем основу и к ней прибавляем окончание настоящего времени.

γράφω – настоящее время – пишу,
έγραψα – аорист – написал,
θα γράψω – будущее совершенное время – напишу.

Будущее совершенное время показывает законченное действие. На русский язык переводится будущим временем глагола совершенного или несовершенного вида.

Σήμερα <u>θα γράψω</u> το γράμμα. – Сегодня я <u>напишу</u> письмо.
<u>Θα</u> το <u>διαβάσω</u> πολλές φορές. – Я <u>прочту</u> это много раз.

διαβάζω – читаю		
I лицо	θα διαβάσω (прочту)	θα διαβάσουμε (прочтем)
II лицо	θα διαβάσεις (прочтешь)	θα διαβάσετε (прочтете)
III лицо	θα διαβάσει (прочтет)	θα διαβάσουν (прочтут)

Запомните!

Если нужно образовать отрицательную форму будущего совершенного, то отрицательную частицу **δεν** следует ставить перед частицей **θα**, например:

Αύριο **δεν θα μεταφράσουμε** αυτό το κείμενο.

Завтра мы не сможем перевести этот текст.

Упражнение 1. Проспрягайте в будущем времени следующие глаголы и составьте с ними предложения.

Φωνάζω, μεταφράζω, αγοράζω, σπουδάζω, τρέχω, αργώ, περπατώ, εξετάζω, προσέχω, απουσιάζω, παρουσιάζω, χαιρετώ.

Упражнение 2. Поставьте глаголы, стоящие в скобках, в будущем времени.

1. Πότε (ταξιδεύω) στην Ελλάδα;
2. Εμείς θα (δουλεύω) μέχρι τις 5 η ώρα.
3. Εμείς θα (ξυπνώ) το πρωΐ και θα σας (τηλεφωνώ).
4. Πότε θα (αγοράζω) τα λουλούδια;
5. Τα παιδιά θα (ζωγραφίζω) τη θάλασσα και τα βουνά.
6. Η δασκάλα θα μας (εξηγώ) όλους τους κανόνες της γραμματικής.
7. Πότε θα (γυρίζω) η θεία σου από την Ελλάδα;

Упражнение 3. Переведите.

1. Мы вернёмся с острова Скиафос через неделю.
2. Мама будет ждать тебя около школы в 3 часа.
3. Мы будем писать вам каждый день.
4. Когда дети вернутся из лагеря?
5. Я вам объясню эту фразу ещё раз.
6. Завтра целый день мы будем работать в саду.
7. Сегодня папа мне купит новые сапоги.
8. Поезд отправится через пять минут.
9. На этот вопрос я не отвечу (не смогу ответить).

Упражнение 4. Проспрягайте следующие глаголы в будущем совершенном.

Ανοίγω, κλείνω, αγοράζω, τρέχω, μεταφράζω, σχηματίζω, ταξιδεύω, φωνάζω, περιγράφω, απουσιάζω.

Упражнение 5. Глаголы, приведенные в скобках, поставьте в будущем времени (простом или совершенном).

1. Εγώ (εξετάζω) τους μαθητές μας και σας (τηλεφωνώ).
2. Πότε ο πατέρας σου (αγοράζω) σκι;
3. Σήμερα η δασκάλα (διορθώνω) τα γραπτά όλων.
4. Όταν (ταξιδεύω) στην Ελλάδα, σας (γράφω) κάθε μέρα.
5. Εσείς (περιγράφω) το ταξίδι σας στην Πάτμο;
6. Τώρα (προσπαθώ) να (αγοράζω) για τους μαθητές μας τα δώρα.
7. Πότε (γυρίζω) η γιαγιά σου από την Ελλάδα;
8. Δεν (μεταφράζω) αυτό το κείμενο.

Упражнение 6. Переведите.

1. Я буду писать бабушке письмо из Греции.
2. Завтра вечером мы с папой будем переводить эти тексты.
3. Мы завтра оставим вам записку на столе.
4. Думаю, что вы купите эту книгу.
5. Сейчас откроется дверь.
6. Завтра учитель будет покупать билеты на весь класс.
7. Мы потратим много денег на рождественские подарки.
8. Ольга побежит туда сейчас.
9. Завтра мы начнем репетицию в 5 часов вечера.
10. Утром я открою посылку.

ИЗ ДРЕВНЕГРЕЧЕСКОЙ МУДРОСТИ

Οδοῦ παρούσης ἀτροπὸν μὴ ζήτει.

Οταν υπάρχει μπροστά σου δρόμος μην ψάχνεις για μονοπάτι.
(Когда есть дорога, не ищи тропинок.)

§ 2. Неправильные формы степеней сравнения прилагательных. Ανώμαλα παραθετικά

Некоторые прилагательные в греческом языке имеют неправильные формы степеней сравнения.

Это такие прилагательные, как:

Положительная степень	Сравнительная степень	Превосходная степень
πολύς, πολλή, πολύ (много)	περισσότερος (бóльший по количеству)	πλείστος (наибольший по количеству)
μεγάλος, -η, -ο (большой)	μεγαλύτερος, -η, -ο (бóльший)	μέγιστος, -η, -ο (самый большой)
κακός, -η, -ο (плохой)	χειρότερος, -η, -ο (худший)	χείριστος (наихудший)
καλός, -η, -ο (хороший)	καλύτερος, -η, -ο (лучший)	άριστος, -η, -ο (отличный, наилучший)
απλός, -η, -ο (простой)	απλούστερος, -η, -ο (более простой)	απλούστατος, -η, -ο (наипростейший)
λίγος, -η, -ο (малый)	λιγότερος, -η, -ο (меньший)	ελάχιστος, -η, -ο (наименьший)
μικρός, -η, -ο (маленький)	μικρότερος, -η, -ο (меньший)	ελάχιστος, -η, -ο μικρότατος (наименьший)

Упражнение 7. Переведите.

1. У нас очень-очень мало времени.
2. У моего дедушки самый большой дом в деревне.
3. Елена – отличная ученица.
4. Наши дети знают больше греческих слов.
5. Пятое упражнение – самое простое в этом уроке.
6. Лето – лучшее время года.
7. В вашей библиотеке меньше всего греческих книг.
8. У тебя меньше греческих книг, чем у меня.
9. Костас теперь делает меньше ошибок.
10. Сегодня погода стала хуже.

Сравнительный оборот.
Ο δεύτερος όρος της σύγκρισης

В сравнительном обороте, при сравнении различных предметов или лиц, мы используем как уже известный нам предлог **από**, так и сравнительный союз **παρά** (чем). Чаще всего в сравнительном обороте мы используем винительный падеж:

Η Ξένη είναι μεγαλύτερη **από την** Άννα. – Ксения старше Анны.
Η Σοφία είναι πιό μικρή **από μένα**. – София моложе меня.
Εσείς έχετε ένα κήπο πιό ωραίο **από το δικό μας**. – У вас сад лучше нашего.

Когда мы используем союз **παρά**, то сравнительный оборот ставится в том же падеже, в каком стоит объект сравнения:

Ο Μιχάλης είναι πιο γρήγορος παρά ο Αλέξανδρος.
Διαβάζουμε καλύτερα το κείμενο παρά το ποίημα.

Союз **παρά** мы ставим и тогда, когда в сравнительном обороте используются предлоги:

Πιό καλά είναι εκεί παρά εδώ.
Πιό ωραίος είναι ο δρόμος από πάνω παρά από κάτω.

Если сравнительный оборот представляет собой предложение, то в этом случае используется предлог **από** или союз **παρά** в сочетании с относительными местоимениями **ο,τι** (то, что), **όσο** (столько): από ότι, από όσα, παρά ότι, παρά όσα.

Η Μαρία φαίνεται νεώτερη **από ο,τι είναι**.
Μιλάμε περισσότερο **από όσα πρέπει**.
Τώρα μελετάμε λιγότερο **παρά ότι νομίζεις**.

Сравнительный оборот может быть и в родительном падеже.
Η Δανάη είναι η καλύτερη του Σχολείου (στο Σχολείο).

Упражнение 8. Образуйте сравнительный оборот от прилагательных, приведенных в скобках.

1. Η φίλη μου (μικρός), εγώ.
2. Η Πολυξένη έχει (ωραίος) κούκλα, Ελπίδα.
3. Το Σχολείο μας (νέος), θέατρο.
4. Η θέση αυτή (καλός), εκείνη.
5. Το δέντρο εκείνο (όμορφο), δικό μας.

Упражнение 9. Составьте предложения по образцу:

Το καμπαναριό είναι πιο ψηλό από την εκκλησία. Η εκκλησία είναι πιο χαμηλή από το καμπαναριό.

1. Το έλατο – η πασχαλιά (ψηλός – χαμηλός).
2. Μήλο – αχλάδι (γλυκός – ξινός).
3. Βιβλίο – τετράδιο (χοντρός – λεπτός).
4. Παππούς – γιαγιά (μεγάλος – μικρός).

ΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Τα Χριστούγεννα και η Πρωτοχρονιά

Τα Χριστούγεννα και η Πρωτοχρονιά είναι οι πιό αγαπητές γιορτές για όλους, αλλά ιδιαίτερα για τα παιδιά. Έχουν τις διακοπές, στολίζουν το Χριστουγεννιάτικο δέντρο – το έλατο. Στα σχολεία ετοιμάζουν τις χριστουγεννάτικες εκδηλώσεις, μαθαίνουν τα κάλαντα και τα χριστουγεννάτικα τραγούδια και τα τραγούδια της Πρωτοχρονιάς.

Την νύχτα των Χριστουγέννων πολλά παιδιά πηγαίνουν με τους γονείς τους στην εκκλησία. Οι εκκλησίες είναι στολισμένες με έλατα και οι ψάλτες ψάλνουν «Χριστός γεννάται δοξάσατε...», όλοι κρατάνε κεριά, και ακούνε τις χαρμόσυνες καμπάνες.

Οι πόλεις και τα χωριά είναι στολισμένες με άσπρο χιόνι. Ο Αϊ-Βασίλης φέρνει στά παιδιά πολλά δώρα. Και τα παιδιά ετοιμάζουν από νωρίς τα δώρα και τις κάρτες για τους γονείς και φίλους.

Στην Ελλάδα σε κάθε σπίτι κάνουν ή αγοράζουν στο αρτοποιείο τη Βασιλόπιττα – γιατί την 1η Ιανουαρίου είναι η μνήμη του Μεγάλου Βασιλείου. Κόβουν την πίττα όλοι μαζί – το πρώτο κομμάτι είναι του Θεού, το δεύτερο της Παναγίας και μετά από ένα κομμάτι για κάθε μέλος της οικογένειας.

Τις μέρες των Χριστουγέννων τα παιδιά πηγαίνουν στα σπίτια της γειτονιάς και τραγουδούν τα κάλαντα:

Χριστούγεννα, Πρωτούγεννα,
πρώτη γιορτή του χρόνου.

Χριστός γεννάται, χαρά στον κόσμο,
χαρά στον κόσμο και στους αγγέλους.

Τα Χριστούγεννα τρώνε συνήθως τη χριστουγεννιάτικη χήνα η τη γαλοπούλα γεμιστή με μήλα ή κάστανα.

Λεξιλόγιο

τα Χριστούγεννα – Рождество Христово
η Πρωτοχρονιά – Новый год
ιδιαίτερα – особенно
οι διακοπές – каникулы
η εκδήλωση – мероприятие, праздник
στολισμένος – украшенный, наряженный
«Χριστός γεννάται δοξάσατε...» – «Христос рождается славите...»
το κερί – свеча
χαρμόσυνος – радостный, ликующий
από νωρίς – загодя, заранее
το αρτοποιείο – булочная-пекарня
η Βασιλόπιττα – пирог святого Василия
η μνήμη – память
κόβω – резать
όλοι μαζί – все вместе
το πρώτο κομμάτι – первый кусок
η Παναγία – Божия Матерь
το μέλος της οικογένειας – член семьи
χαρά στον κόσμο – радость миру

Ответьте на вопросы к тексту:

1. Τι γιορτές είναι τα Χριστούγεννα και η Πρωτοχρονιά;
2. Τι κάνουν τα παιδιά αυτή τη εποχή;
3. Που πηγαίνουν και τι κάνουν την νύχτα των Χριστουγέννων οι γονείς με τα παιδιά;
4. Ποιός ετοιμάζει τα δώρα;
5. Τι κάνουν στα ελληνικά σπίτια για τη Πρωτοχρονιά;
6. Τι τραγουδούν τα παιδιά τις μέρες των Χριστουγέννων;

ΔΙΑΛΟΓΟΣ

Ευδοξία: Γειά σου, Αγγελική!

Αγγελική: Γειά σου, Ευδοξία!

Ευδοξία: Χαίρομαι που θα πας και εσύ τα Χριστούγεννα στην Ελλάδα!

Αγγελική: Ναι, θα πάω στην Πάτμο. Θα μένω με τη γιαγιά μου στο Ξενώνα της Ιεράς Μονής Ευαγγελισμού. Πάμε για τρίτη φορά εκεί. Μας αρέσει πάρα πολύ!

Ευδοξία: Κάνει κρύο εκείνη την εποχή στο νησί;

Αγγελική: Ναι, πολύ κρύο. Φυσάει δυνατός αέρας και βουΐζει όλη την νύχτα. Φοράμε χοντρό παλτό και κασκόλ.

Ευδοξία: Και πόυ πηγαίνετε την νύχτα Χριστουγέννων;

Αγγελική: Πάμε την νύχτα, όταν θα χτυπήσουν οι καμπάνες στην εκκλησία της Μονής στην Ακολουθία. Οι μοναχές ψάλνουν θαυμάσια – έχουν ωραία χορωδία! Και το πρωΐ μας καλούν στο Αρχονταρίκι της Μονής και η Ηγουμένη μας κερνάει με χριστουγεννιάτικα γλυκά – κουραμπιέδες και μελομακάρονα. Και εμείς επίσης προσφέρουμε τα δώρα – διάφορα γλυκά και καφέ.

Ευδοξία: Εγώ πάω στην Αθήνα. Με τα ξαδέρφια μου και με τους γονείς μου βγαίνουμε τα βράδυα και θαυμάζουμε την πόλη – όλα είναι στολισμένα, παντού ευχές και χαμόγελα – στις βιτρίνες, στα μπαλκόνια, στα παράθυρα είναι τα έλατα, αναβοσβήνουν τα φωτάκια. Στη πλατεία Συντάγματος – είναι ένα τεράστιο έλατο – το στολίδι της Αθήνας.

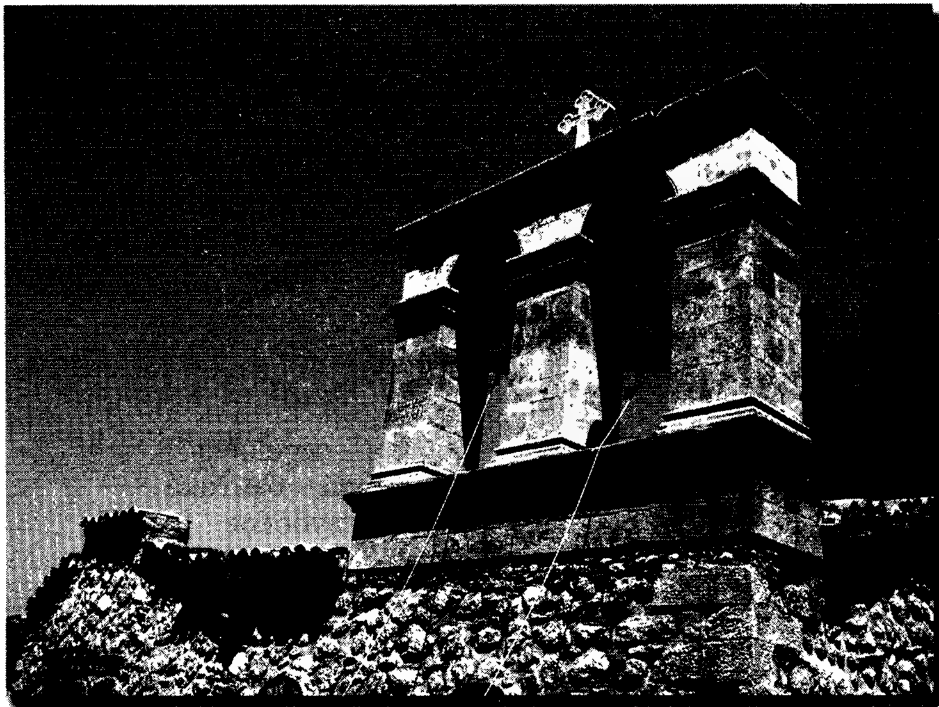
Αγγελική: Σου εύχομαι καλές γιορτές!

Ευδοξία: Επίσης! Γειά σου!

Αγγελική: Γειά σου!

Λεξιλόγιο

χαίρομαι – радуюсь
η Πάτμος – Патмос, один из островов Додеканисского архипелага
Ιερά Μονή – святая обитель
Ευαγγελισμός – Благовещение
δυνατός – сильный
βουΐζω – завывать (о ветре)
η Ακολουθία – 1) церковная служба;
2) последовательность, чередование;
3) свита, сопровождение
θαυμάσια – чудесно
Αρχονταρίκι – архондарик (место приема гостей в монастырях)
η Ηγουμένη – игумения
κερνώ – угощаю
οι κουραμπιέδες – курабье (греческое рождественское печенье)
τα μελομακάρονα – меломакарона (греческое рождественское печенье)
αναβοσβήνω – мигать (об огнях)
τα φωτάκια – огоньки, лампочки
το στολίδι – украшение

Δίπλες

Το χαρακτηριστικό χριστουγεννιάτικο γλυκό στα Δωδεκάνησα είναι οι Δίπλες. Τις φτιάχνουν τις παραμονές των Χριστουγέννων και τις τρώνε όταν θα γυρίσουν από τη χριστουγεννιάτικη Θεία Λειτουργία.

Υλικά:

Α. για τη ζύμη:
4 αυγά
1 φλιτζάνι τσαγιού πορτοκάλι
αλεύρι σκληρό
Β. για το σιρόπι:
1 φλιτζάνι τσαγιού ζάχαρη
1 φλιτζάνι τσαγιού νερό
λίγο χυμό λεμονιού
Καρύδι, κανέλλα, μέλι για να πασπαλίσουμε

Εκτέλεση:

Χτυπάμε πολύ καλά στο μίξερ τα 4 αυγά. Προσθέτουμε το πορτοκάλι και σιγά-σιγά το αλεύρι μέχρι η ζύμη να γίνει όπως τη θέλουμε. Ζυμώνουμε μέχρι να γίνει ένα ενιαίο μείγμα. Ανοίγουμε με τον πλάστη φύλλο και κόβουμε σε μακριές λουρίδες μήκους περίπου 10 εκατοστών, και πιέζοντας στη μέση φτιάχνουμε τις δίπλες φιογκάκια.

Παίρνουμε ένα βαθύ τηγάνι και τηγανίζουμε τα κομμάτια μας σε μπόλικο καυτό λάδι, ώσπου να ξανθύνουν. Τα τοποθετούμε σ' ένα τρυπητό για να στραγγίξουν. Αμέσως ετοιμάζουμε το σιρόπι και βουτάμε μέσα στην κατσαρόλα μία-μία την κάθε δίπλα-φιόγκο. Τις τοποθετούμε σ' ένα μεγάλο πιάτο, πασπαλίζοντας καθεμία με ψιλοκοπανισμένο καρύδι και κανέλλα. Από πάνω ρίχνουμε άν θέλουμε μέλι.

Είναι νόστιμες, γευστικές και γλυκές!

Λεξιλόγιο

το φλιτζάνι τσαγιού – чайная чашка
σκληρό – твердый
ο χυμός – сок
πασπαλίζω – посыпать
χτυπάω – взбивать
προσθέτω – добавлять
ενιαίο μείγμα – однородная смесь
ο πλάστης – скалка
το φύλλο – лист (теста)
λουρίδα – полоска
πιέζω – надавливать
η μέση – середина
φιογκάκια – бантики
βαθύ – глубокое
μπόλικος – обильный
καυτός – горячий
ξανθίζω – розоветь
τρυπητό – дуршлаг
στραγγίζω – стекать, обсыхать
βουτάω – окунать
ψιλοκοπανισμένο – растертый, разбитый в ступке

ПОГОВОРКИ

Χιόνι πέφτει το Γενάρη
θα είναι χαρές τον Αλωνάρη

Снег в январе –
радость – в июле.

(Αλωνάρης – молотильщик – народное название июля.
αλωνίζω – молотить, обмолачивать зерно.)

Χιόνι έρριξε ο Γενάρης
όλοι οι μύλοι μας αλέθουν

Январь насыпал снега (бросил снег) –
все наши мельницы будут молоть.

ИЗ ДРЕВНЕГРЕЧЕСКОЙ МУДРОСТИ

Σπεῦδε βραδέως.

Να ενεργείς γρήγορα, αλλά προσεκτικά.
(Действуй быстро, но внимательно. Поспешай медленно.)

Урок 2
Μάθημα 2ο

§ 1. Спряжение глагола έρχομαι в аористе, в зависимом и будущем совершенном.
§ 2. Предлоги μέχρι, ίσαμε, παρά и их значения.
Το κείμενο. «Ο Γρηγόρης ο ξυλουργός».

§ 1. Спряжение глагола έρχομαι в аористе, в зависимом и будущем совершенном. Κλίση του ρήματος «έρχομαι» στον αόριστο, στην υποτακτική του αορίστου και στον μέλλοντα στιγμιαίο

Глагол έρχομαι (приходить, приезжать) используется очень часто, спрягается он как неправильный глагол, поэтому его спряжению мы отводим целый параграф.

Αόριστος

ήρθα – пришёл, приехал		
I лицо	ήρθα	ήρθαμε
II лицо	ήρθες	ήρθατε
III лицо	ήρθε	ήρθαν

Υποτακτική του αορίστου

να ρθώ – прийти, приехать		
I лицо	να ρθώ, να έρθω	να ρθούμε, να έρθουμε
II лицо	να ρθείς, να έρθεις	να ρθείτε, να έρθετε
III лицо	να ρθεί, να έρθει	να ρθούν, να έρθουν

Μέλλοντας στιγμιαίος

θα ρθώ – приду, приеду		
I лицо	θα ρθώ, θα έρθω	θα ρθούμε, θα έρθουμε
II лицо	θα ρθείς, θα έρθεις	θα ρθείτε, θα έρθετε
III лицо	θα ρθεί, θα έρθει	θα ρθούν, θα έρθουν

Упражнение 1. Раскройте скобки.

1. Είμαστε έξω. Σε πέντε λεπτά (έρχομαι) στο σχολείο.
2. Χτες εμείς (έρχομαι) από το θέατρο αργά.
3. Η αδερφή μου θα (έρχομαι) από την Αθήνα αύριο.
4. Δεν μπορούν να (έρχομαι) στη γιορτή.
5. Ο πατέρας μου πρέπει να (έρχομαι) σε 10 λεπτά.
6. Οι φιλοξενούμενοι θα (έρχομαι) στις 5 η ώρα το απόγευμα.
7. Θα (έρχομαι) τα παιδιά της τάξης σας στην εκδρομή.

Упражнение 2. Переведите.

1. Почему твоя сестра не придет завтра в школу?
2. Мы приедем из Греции в сентябре.
3. Мама приедет на дачу из Москвы поздно вечером.
4. Когда ваши друзья из Салоник приедут в Россию?
5. Ты не знаешь, почему вчера Анна не пришла на урок греческого?
6. В театр из нашего класса не пришел никто.
7. Завтра вы придёте на концерт?

§ 2. Предлоги μέχρι, ίσαμε, παρά и их значения.

1. Предлоги **ίσαμε** и **μέχρι** в значении «до» употребляются с винительным падежом существительного, когда необходимо показать какую-либо величину, промежуток времени или расстрояния. Они сочетаются с предлогом **από** и указывают нам границу распространения действия.

α)
Από τη θάλασσα **ίσαμε** το σπίτι είναι δέκα μέτρα. – **От** моря **до** дома десять метров.
Από το Σχολείο **μέχρι** το πάρκο είναι μακριά. – **От** школы **до** парка далеко.

β)
Διαβάζει **από** το πρωΐ **ίσαμε** (**μέχρι**) το βράδυ. – Читает **с** утра **до** вечера.
Από πάνω **μέχρι** (**ίσαμε**) κάτω. – Сверху донизу. (**От** верха **до** низа).

2. Когда предлог **παρά** употребляется при обозначении времени, то переводится как «без» (πέντε παρά δέκα – без десяти пять). У него есть и другие значения:

α) кроме, за исключением;
Δεν ξέρει κανένας αυτό το κείμενο παρά μόνο αυτός.

β) вопреки, несмотря на.
Παρά το κρύο, τα παιδιά κάνουν σκί.

Упражнение 3. Вставьте пропущенные слова.

1. Κάθε χρόνο η γιαγιά μου μένει στη Μόσχα ... την άνοιξη.
2. ... εκεί είναι 5 χιλιόμετρα.
3. Πηγαίνουμε μαζί ... την λίμνη.
4. Μου αρέσει πολύ η εκδρομή ... Αθήνα ... τη Χίο.
5. ... τώρα δεν τους ρωτούσα για αυτό.
6. Εσείς θα μένενε εδώ ... αύριο.
7. ... πρωΐ ... το βράδυ έχουμε καιρό.

Упражнение 4. Вставьте нужные предлоги.

1. Διαβάζω στη βιβλιοθήκη ... 2 ... 4.
2. Η ώρα είναι 10 ... τέταρτο.
3. Θα κάνουμε ταξίδι στη Κρήτη ... 10 ... 30 Αυγούστου.
4. Από το εξοχικό μας σπίτι είναι 10 λεπτά ... δάσος.
5. ... τη ζέστη όλοι είναι στη πόλη.
6. ... πάνω ... κάτω όλα τα βουνά είναι πράσινα.
7. ... όλα αυτά, σας αγαπάμε.

Упражнение 5. Придумайте 10 предложений со всеми известными вам предлогами.

ΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Ο Γρηγόρης ο ξυλουργός

Την άλλη μέρα το πρωί ο Χρόνης πήγε στο ξυλουργείο του Γρηγόρη. Ευτυχώς ήταν εκεί. Πριόνιζε μια σανίδα. Όλο το πάτωμα ήταν γεμάτο πριονίδα και ροκανίδια σκορπισμένα. Σ' ένα μεγάλο τραπέζι, τον μπάγκο, ήταν τα εργαλεία. Απ' αυτά ο Χρόνης άλλα ήξερε κι άλλα δεν ήξερε. Είδε το πριόνι, την πλάνη, το σκεπάρνι, την τανάλια, το καθένα στη θέση του.

Μερικά εργαλεία του φάνηκαν περίεργα. Τα έβλεπε για πρώτη φορά. Δεν μπορούσε να καταλάβει σε τί τα χρησιμοποιούσε ο ξυλουργός. Όταν εκείνος τελείωσε το πριόνισμα, ο Χρόνης του είπε την παραγγελία, που είχε από τον πατέρα του: να έρθει, για να διορθώσει την αποθήκη.

– Δεν μπορώ, παιδί μου, ούτε αύριο ούτε μεθαύριο να έρθω. Την άλλη εβδομάδα θα ευκαιρήσω.

– Έχουν λυγίσει τα ξύλα της αποθήκης, κυρ Γρηγόρη, και κοντεύουν να σπάσουν, μου είπε ο πατέρας. Όσο μπορείς, έλα γρηγορότερα. Είναι ανάγκη.

– Καταλαβαίνω, παιδί μου, αλλά τι να σας κάνω... Έχω δουλειά άλλη, πιο βιαστική. Μου είναι αδύνατο να την αφήσω στη μέση. Φτιάνω μια σκεπή. Είναι φθινόπωρο και μπορεί να βρέξει. Και τότε τι θα γίνει το σπίτι δίχως σκεπή;

Την άλλη εβδομάδα ο Γρηγόρης πήγε και διόρθωσε την αποθήκη. Αν την άφηναν μερικές μέρες ακόμα, θα έπεφτε και το σπίτι του Χρόνη θα πάθαινε μεγάλη ζημιά.

Πόσες τέτοιες ζημιές δεν προλάβαινε ο καλός ξυλουργός στο χωριό με την τέχνη του!

Григорис-плотник

На следующий день утром Хронис отправился в плотницкую мастерскую Григориса. К счастью, он был на месте. Распиливал пилой доску. Весь пол был в опилках и разбросанных стружках. А на большом столе, на скамье лежали инструменты. Из них Хронис какие-то знал, а какие-то не знал. Он заметил пилу, рубанок, тесак, клещи – каждый инструмент на своём месте. Некоторые инструменты ему показались странными. Он их видел в первый раз. И не мог понять, для чего они плотнику. Когда мастер кончил пилить, Хронис передал ему заказ от отца: чтобы тот пришел и подремонтировал[1)] кладовку.

– Не могу, дитя моё, ни завтра, ни послезавтра. Только на следующей неделе у меня будет такая возможность.

– Доски в кладовой покосились, дядя Григорий, вот-вот всё рухнет. Так мне отец сказал. Приходи как можно скорее. Очень нужно.

– Понимаю, дитя моё, но что мне с вами делать... У меня сейчас другая работа, более срочная. Не могу её оставить незаконченной. Я делаю крышу. Уже осень, и может пойти дождь. Представляешь, что станет с домом без крыши?

На следующей неделе Григорис пришел и починил кладовую. Если бы её оставили ещё на несколько дней в том виде, как была, она бы завалилась, и это для дома Хрониса было бы большой бедой.

Сколько таких вот бед предотвратил своим умением добрый деревенский плотник!

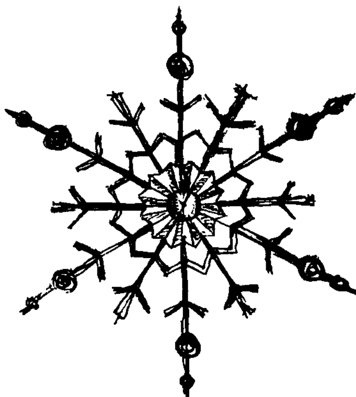
1) Дословно: починил

приветствия и пожелания

Ειρηνικό και ευλογημένο το Νέο Έτος! – Мирного и благословенного Нового года!

Χαιρετισμούς σε όλους! – Привет и добрые пожелания всем!

Κάθε καλό! – Всего доброго!

Χριστούγεννα

Στη γωνιά μας κόκκινο
τ' αναμμένο τζάκι.
Τούφες χιόνι πέφτουνε
στο παραθυράκι.

Όλο απόψε ξάγρυπνο
μένει τό χωριό
και χτυπά Χριστούγεννα
το καμπαναριό.

Έλα, Εσύ, που αρχάγγελοι
Σ' ανυμνούν απόψε,
πάρε από την πίττα μας,
που ευωδιά, και κόψε.

Έλα, και η γωνίτσα μας
καρτερεί να 'ρθείς.
Σού 'στρωσα, Χριστούλη μου,
για να ζεσταθείς.

Στέλιος Σπεράντσας

Рождество

В комнате у нас светло,
И камин зажегся,
За окошком хлопьями
Белый снег улегся.

Снегом все покрытое,
Белое село.
И в колокола звонит
Святое Рождество.

Тот, Кого архангелы
Повсюду прославляют,
Приди, отведай пирога,
Что так благоухает!

Приди сюда, в наш уголок,
Где все Тебя так ждем!
Тебя, Христос, здесь примем мы
И одарим теплом.

Стелиос Сперанцас

ИГРАЕМ ВМЕСТЕ
ΠΑΙΖΟΥΜΕ ΜΑΖΙ

Που το πάμε; – Куда везём?

Ведущий берет «товар» (какой-либо предмет; роль «товара» может исполнять кто-то из группы) и спрашивает остальных участников:

– Που το πάμε τούτο;
– Στου Κωστή το σπίτι.
– Τι θα φάει το γιόμα;
– Μιά παχιά χελώνα.
– Τι θα φάει το βράδυ;
– Κάστανα και λάδι.

Имя хозяина дома, меню обеда и ужина могут меняться. Нужно только проявить фантазию и поработать со словарем.

ИЗ ДРЕВНЕГРЕЧЕСКОЙ МУДРОСТИ

Τὰ ἐν οἴκω, μὴ ἐν δήμω.
Όσα συμβαίνουν στο σπίτι μας, τα οικογενειακά μας, να μην τα μαθαίνει ο κόσμος.
(Что происходит у нас в доме, не должны знать другие.
Сравни с русской поговоркой: Не выноси сор из избы.)

Τὸν καπνὸν φεύγων εἰς το πῦρ ἐνέπεσεν.
Προσπαθούσε να αποφύγει τον καπνόν έπεσε μέσα στη φωτιά.
(Старался уйти от дыма, да в огонь попал.
Сравни с русской поговоркой: Из огня да в полымя.)

Урок 3
Μάθημα 3ο

§ 1. Аорист активных глаголов
II спряжения. Спряжение глаголов
в аористе и в зависимом прошедшем.
§ 2. Винительный содержимого.
Το κείμενο. «Πως περνώ την ημέρα».

§ 1. Аорист активных глаголов II спряжения. Αόριστος των ενεργητικών ρημάτων της 2 συζυγίας

Образование аориста активных глаголов II спряжения. Σχηματισμός του αορίστου των ενεργητικών ρημάτων της 2 συζυγίας

У активных глаголов II спряжения аорист образуется от основы настоящего времени прибавлением следующих личных окончаний:

ρωτώ – спрашиваю				
	Αόριστος		Υποτακτική αορίστου	
I лицо	ρώτησα	ρωτήσαμε	να ρωτήσω	να ρωτήσουμε
II лицо	ρώτησες	ρωτήσατε	να ρωτήσεις	να ρωτήσετε
III лицо	ρώτησε	ρώτησαν	να ρωτήσει	να ρωτήσουν

Иногда у некоторых глаголов может стоять другое окончание: -άσα (ξεχνώ, περνώ), -αξα, -ήξα, а если основа глагола оканчивается на λ или ρ, то в окончании ставится гласная ε:

μπορώ – могу				
	Αόριστος		Υποτακτική αορίστου	
I лицо	μπόρεσα	μπορέσαμε	να μπορέσω	να μπορέσουμε
II лицо	μπόρεσες	μπορέσατε	να μπορέσεις	να μπορέσετε
III лицо	μπόρεσε	μπόρεσαν	να μπορέσει	να μπορέσουν

Упражнение 1. Проспрягайте в аористе и в зависимом прошедшем следующие глаголы.

Χτυπώ, σταματώ, τραγουδώ, ρωτώ, παρακαλώ, απαντώ, βοηθώ, κρατώ, περπατώ, μιλώ, φορώ, μελετώ.

Упражнение 2. Проспрягайте глаголы в аористе и составьте предложения со следующими словосочетаниями.

Ευχαριστώ την μητέρα μου, ρωτώ τον δάσκαλο, αγαπώ την γιαγιά μου, φορώ το νέο φόρεμα, ζώ στη Μόσχα, χτυπώ τη καμπάνα, μετρώ τα χρήματα, περπατώ στο πάρκο, βοηθώ τον παππού.

Упражнение 3. Поставьте глаголы, заключенные в скобки, в зависимом прошедшем.

1. Θέλω να (ρωτώ) την δασκάλα για την εκδρομή μας.
2. Πρέπει να μη (αργώ) στο θέατρο.
3. Θέλω να (απαντώ) στο γράμμα τους.
4. Πρέπει να (φορώ) το νέο παλτό μου σήμερα.
5. Τώρα πρέπει να (χτυπώ) η καμπάνα.
6. Πρέπει να (σταματώ) εδώ και να τους περιμένουμε.
7. Η γιαγιά δεν (μπορώ) να (περπατώ) μακρυά από το σπίτι.

Упражнение 4. Переведите.

1. Мама попросила учительницу поговорить с Никой.
2. Вчера мы два часа изучали греческий.
3. Все должны надеть новую одежду на праздник.
4. Мы просим вас помочь нам.
5. Дедушка попросил нас посчитать все яблоки в корзине.
6. Машина остановилась перед нашим домом.
7. Мы все попросили Фотинию спеть.

СЧИТАЛКА

Βρέχει βρέχει και χιονίζει
και τα μάρμαρα ποτίζει
και ο ποντικός χορεύει
και η γάτα μαγειρεύει

Снег с дождём за окном.
И промок каждый дом.
Мышка пляшет на полу,
Кошка стряпает в углу.

§ 2. Винительный содержимого. Αιτιατική περιεχομένου

Данный падеж употребляется для обозначения количества содержимого в определенной таре, занимающего некую меру, объём.

ένα κοφίνι μήλα – корзина яблок
ένα ποτήρι γάλα – стакан молока
ένα μπουκάλι γιαούρτι – бутылка йогурта

Заметьте, что артикль в таких предложениях не ставится. Если же мы поставим родительный падеж с артиклем, то это будет не только ошибкой, но в некоторых случаях совершенно изменит смысл фразы. Например, если мы попросили стакан воды, но произнесли предложение в родительном падеже с артиклем – «ένα ποτήρι του νερού», то это будет означать, что мы просим стакан для воды (пустой), а не воду.

Упражнение 5. Переведите.

1. Панайота купила бутылку молока.
2. Дедушка подарил нам корзину цветов из своего сада.
3. Бабушка попросила стакан воды.
4. Дети пьют каждый день бутылку сока.
5. Мы с мамой купили для монастыря большую бутылку оливкового масла и бутылку хорошего вина.
6. Сколько стоит коробка маслин и банка клубничного варенья?
7. Для дачи мы купили пять коробок спичек, коробку шоколадных конфет, две коробки печенья.

ΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Πως περνώ την ημέρα

Το πρωΐ σηκώνομαι και πηγαίνω στο μπάνιο. Εκεί πλύνομαι, καθαρίζω τα δόντια, σκουπίζομαι με τη πετσέτα. Ύστερα πίνω τον αγιασμό, τρώω το πρόσφορο και κάνω την πρωΐνή προσευχή. Μετά την γυμναστική μου πάω στη κουζίνα όπου η μαμά μου ετοίμασε το πρωΐνό μου – το ρυζόγαλο με κανέλλα, ένα γιαούρτι, ψωμί με τυρί και βούτυρο, ένα αυγό και το τσαϊ. Μετά το πρωΐνό πάω στο Σχολείο μου. Εκεί έχουμε τα μαθήματα συνήθως μέχρι τις 3 η ώρα το μεσημέρι. Στο Σχολείο έχουμε το γεύμα. Τρώμε στη τραπεζαρία του Σχολείου.

Μετά το Σχολείο ακολουθώ το πρόγραμμά μου: την Δευτέρα πηγαίνω για τέννις, την Τρίτη έχω τα μαθήματα πιάνου και κιθάρας, την Τετάρτη πάω στο κολυμβητήριο (την πισίνα), την Πέμπτη κάνω τα μαθήματα Ελληνικής για το Ελληνικό Σχολείο, την Παρασκευή πηγαίνουμε με τη γιαγιά μου στο μάθημα ελληνικού χορού και το Σάββατο έχω το Ελληνικό Σχολείο.

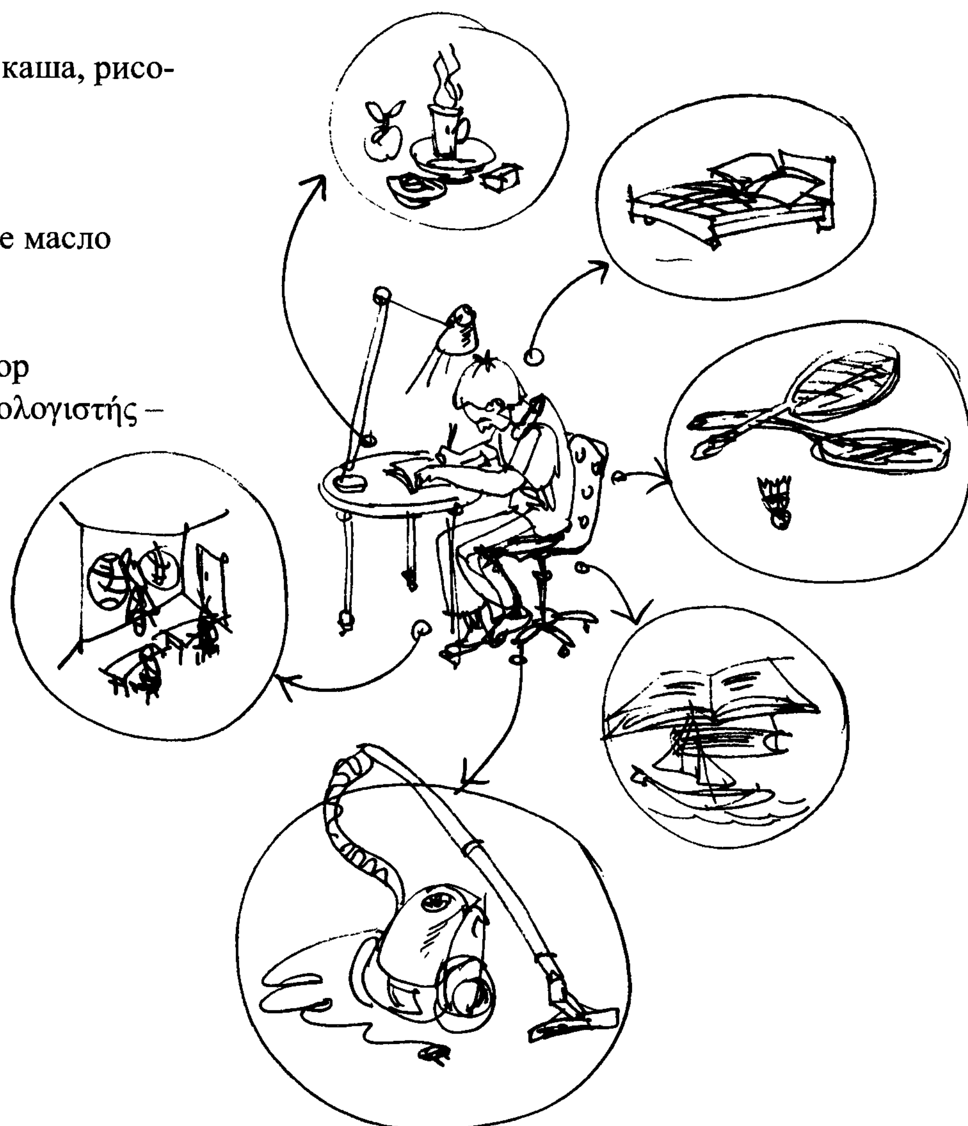
Τα βράδυα, όταν γυρίζω στο σπίτι, είμαι πολύ κουρασμένος. Ετοιμάζω τα μαθήματα για το Σχολείο, διαβάζω, ακούω μουσική και πολύ σπάνια βλέπω τηλεόραση ή παίζω στο Η/Υ (κομπιούτερ).

Περισσότερο μου αρέσει το καλό βιβλίο. Είναι ο καλύτερος μου φίλος. Έχω πολύ καλή βιβλιοθήκη. Μόλις έχω ελέυθερο χρόνο – διαβάζω. Μου αρέσει να διαβάζω τις βιογραφίες των μεγάλων Ελλήνων των αρχαίων χρόνων – του Περικλή, του Σόλωνος, του Ηροδότου, του Φειδία και τόσων άλλων.

Τα βράδυα τρώμε όλοι μαζί – ο πατέρας μου, η μητέρα, η γιαγιά μας, εγώ και οι δύο αδερφές μου. Κοιμάμαι συνήθως στις 11 η ώρα το βράδυ.

Λεξιλόγιο

το μπάνιο – ванна
σκουπίζομαι – вытираться
ο Αγιασμός – святая, освященная вода
το πρόσφορο – просфора
η προσευχή – молитва
το πρωϊνό – завтрак
το ρυζόγαλο – рисовая каша, рисовый пудинг
η κανέλλα – корица
το γιαούρτι – йогурт
το βούτυρο – сливочное масло
ακολουθώ – следую
η κιθάρα – гитара
η τηλεόραση – телевизор
Η/Υ – ηλεκτρονικός υπολογιστής – компьютер

Τσιριτρό

Σε μιά ρώγα από σταφύλι
έπεσαν οχτώ σπουργίτες
και τρωγόπιναν οι φίλοι.
Τσίρι – τίρι, τσιριτρό,
τσιριτρί, τσιριτρό!

Εχτυπούσανε τις μύτες
και κουνούσαν τις ουρές
κι είχαν γέλια και χαρές.
Τσίρι – τίρι, τσιριτρό,
τσιριτρί, τσιριτρό!

Πώπω πώπω σε μιά ρώγα
φαγοπότι και φωνή!
την αφήκαν αδειανή.
Τσίρι – τίρι, τσιριτρό,
τσιριτρί, τσιριτρό!

Και μεθύσαν κι ολημέρα
πάνε δώθε, πάνε πέρα,
τραγουδώντας στον αέρα:
Τσίρι – τίρι, τσιριτρό,
τσιριτρί, τσιριτρό!

Ζαχαρίας Παπαντωνίου

Чик-чирик

Восемь дружных воробьев
Виноградинку нашли.
Ели вместе все и пели:
«Чик-чик, чик-чирик,
Чик-чирик, чик-чирик».

Стучали стройно клювики,
И в такт махали хвостики,
И веселились птенчики:
«Чик-чик, чик-чирик,
Чик-чирик, чик-чирик.

Ах, какая вкусная
Ягодка попалась –
Ни капли не осталось!
Чик-чик, чик-чирик,
Чик-чирик, чик-чирик».

И, захмелевшие, весь день
Туда-сюда летали
И дружно распевали:
«Чик-чик, чик-чирик,
Чик-чирик, чик-чирик».

Захариас Папандониу

ΔΙΑΛΟΓΟΣ

Κατερίνα: Μαμά, πως ο πατέρας μας προλαβαίνει να τα κάνει όλα – και στο Νοσοκομείο και στο σπίτι.

Η μαμά: Γιατί από το βράδυ γράφει στο μπλοκάκι του όλες τις δουλειές του μία-μία και προσπαθεί να τις τελειώσει. Εσύ όμως αρχίζεις πολλά πράγματα και δεν τα τελειώνεις όλα.

Κατερίνα: Τι να κάνω, μαμά, δεν τα προλαβαίνω.

Η μαμά: Να κάνεις ένα πράγμα, αλλά να το κάνεις καλά. Κατάλαβες, παιδί μου;

Κατερίνα: Κατάλαβα, μαμά.

Λεξιλόγιο

μία-μία – по одной

προλαβαίνω – успеваю

το πράγμα – вещь, дело

Γλύκισμα ανανά

Υλικά

1 ζελέ ανανά
1 κουτί κομπόστα ανανά
3 κεσεδάκια γιαούρτι στραγγιστό
3 κουταλιές ζάχαρη
λίγη σαντιγύ, λίγα κερασάκια

Εκτέλεση

Σε ένα ποτήρι σιρόπι από την κομπόστα, που το έχουμε ζεστάνει, αναλύουμε το ζελέ.

Χτυπάμε στό μίξερ το γιαούρτι. Μόλις κρυώσει το ζελέ, το ρίχνουμε μέσα στο γιαούρτι και συνεχίζουμε το χτύπημα. Το σερβίρουμε σε μπώλ. Αφού παγώσει λίγο, βάζουμε μέσα μερικά κομμάτια της κομπόστας. Βάζουμε από πάνω μιά ροδέλλα ανανά, στο κέντρο λίγη σαντιγύ και από πάνω ένα κερασάκι.

Καλή Επιτυχία!

Λεξιλόγιο

το κουτί – коробка, банка
το κεσεδάκι – баночка, упаковка, коробочка
σαντιγύ – крем
κερασάκι – черешенка
η κομπόστα – компот
αναλύω – растворяю
χτυπώ – взбивать
ρίχνω – бросать
σερβίρω – подавать, сервировать
το μπόλ – миска
ροδέλλα – кружок

ИЗ ДРЕВНЕГРЕЧЕСКОЙ МУДРОСТИ

Χαλεπά τα καλά.

Τα καλά είναι δύσκολα.
(Хорошее всегда трудно.)

Эту фразу как поговорку приводят в своих произведениях древнегреческие авторы Платон и Плутарх.

Урок 4
Μάθημα 4ο

§ 1. Аорист глаголов пассивной формы.
Второй аорист.
§ 2. Соотносительные числительные.
Το κείμενο. «Ένας μικρός που δε φοβάται».

§ 1. Аорист глаголов пассивной формы.
Αόριστος των παθητικών ρημάτων

Данная форма образуется от основы глаголов настоящего времени в результате прибавления следующих окончаний: -θηκα (-τηκα), -θηκες (-τηκες), θηκε (-τηκε), -θήκαμε (-τήκαμε), -θήκαν (-τήκαν).

διορθώνομαι – исправляться		
I лицо	διορθώθηκα	διορθωθήκαμε
II лицо	διορθώθηκες	διορθωθήκατε
III лицо	διορθώθηκε	διορθώθηκαν

Окончание **-τήκα** ставится после согласных **χ**, **σ**, **φ**, а также диграфов **αυ**, **ευ**:
μαζεύομαι (собираться) – μαζεύτηκα (собрался)
γράφομαι (записываться) – γράφτηκα (записался)
παύομαι (прекращаться) – παύτηκα (прекратился)

Упражнение 1. Проспрягайте глаголы в аористе.

Φυτεύομαι, σκεπάζομαι, στολίζομαι, βασίζομαι, απλώνομαι, διαλέγομαι, αγοράζομαι, σκέπτομαι, εμφανίζομαι, κλείνομαι, ακούομαι, στέλνομαι.

Упражнение 2. Переведите в аорист глаголы, стоящие в скобках.

1. Χτες η αυλή μας (σκεπάζομαι) με χιόνι.
2. Το κείμενο ακόμα δεν (διορθώνομαι).
3. Η πόρτα (κλείνομαι) από τον θείο μας.
4. Χτες (εμφανίζομαι) τα πρώτα λουλούδια στον κήπο μας.
5. Το Δεκέμβρη όλα τα χωριά (σκεπάζομαι) με χιόνι.
6. Η γιαγιά μου (εργάζομαι) στην εκκλησία όλη τη ζωή.
7. Οι κάλτσες μας (πλέκομαι) από τη μαμά μας.
8. Τα λάθη (διορθώνομαι) από τον δάσκαλο.
9. Το βιβλίο της Ελληνικής γλώσσας (αγοράζομαι) πολύ γρήγορα.

Второй аорист

Глаголы пассивной формы иногда образуют аорист путем прибавления к основе настоящего времени и других окончаний. Эта форма называется вторым аористом и имеет следующие окончания:

I лицо	-ήκα	-ήκαμε
II лицо	-ήκες	-ήκατε
III лицо	-ήκε	-ήκαν

При образовании второго аориста у глагола меняется и гласная основы, например:

χαίρομαι (радоваться) – χάρηκα (радовался)
βρέχομαι (мокнуть под дождем) – βράχηκα (промок от дождя)
φαίνομαι (показываться) – φάνηκα (показался)
στρέφομαι (поворачиваться) – στράφηκα (повернулся)

Спряжение второго аориста.
Κλίση του δεύτερου παθητικού αορίστου

χαίρομαι		
I лицо	χάρηκα	χαρήκαμε
II лицо	χάρηκες	χαρήκατε
III лицо	χάρηκε	χάρηκαν

Упражнение 3. Переведите.

1. Издалека показался большой корабль.
2. Мы обрадовались, когда прочитали письмо из Арты.
3. Все дети на экскурсии промокли от дождя.
4. Мария обернулась назад.
5. Эти прекрасные белые розы были посажены моей тётей в прошлом году.
6. Мама обрадовалась, когда мы купили этот дом.
7. Весь мой перевод был исправлен старшей сестрой.
8. Это стихотворение было написано на Рождество.
9. Как вам показались Афины?

§ 2. Соотносительные числительные.
Αναλογικά αριθμητικά

Соотносительными называются следующие числительные:
διπλάσιος, -α, -ο – двукратный
τριπλάσιος, -α, -ο – трехкратный
τετραπλάσιος, -α, -ο – четырехкратный
πενταπλάσιος, -α, -ο – пятикратный
εξαπλάσιος, -α, -ο – шестикратный
εφταπλάσιος, -α, -ο – семикратный
οχταπλάσιος, -α, -ο – восьмикратный
εννιαπλάσιος, -α, -ο – девятикратный
δεκαπλάσιος, -α, -ο – десятикратный
εικοσιπλάσιος, -α, -ο – двадцатикратный
τριανταπλάσιος, -α, -ο – тридцатикратный
εκατονταπλάσιος, -α, -ο – стократный
χιλιαπλάσιος, -α, -ο – тысячекратный

В разговорной речи соотносительные числительные часто заменяют выражением: δύο φορές, τρείς φορές, τέσσερεις φορές и т.д.

Например, вместо того, чтобы сказать:
Το βιβλίο μου είναι διπλάσιο από το δικό σου,

говорят:
Το βιβλίο μου είναι δύο φορές μεγαλύτερο από το δικό σου.

В переводе на русский эти две фразы будут звучать одинаково:
Моя книга вдвое больше твоей.

Упражнение 4. Переведите.

1. Наш класс в два раза меньше вашего.
2. В нашей библиотеке в десять раз больше книг, чем в библиотеке моего дяди.
3. Дети второго класса знают в три раза больше греческих слов, чем ученики первого класса.
4. Сегодня жарко, и мы выпили в два раза больше воды.
5. В этом году на празднике в три раза больше детей, чем в прошлом году.
6. Эта шуба стоит в пять раз дороже, чем та.
7. Вчера продали в четыре раза больше билетов, чем сегодня.

ΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Ένας μικρός που δε φοβάται

Μια νύχτα σκοτεινή ο γερο-Μάρκος, ο χτίστης, πήγαινε σπίτι του. Στο δρόμο αντάμωσε ένα παιδάκι. Μέσα στο σκοτάδι της νύχτας δεν το γνώρισε. Το παιδάκι όμως γνώρισε το γερο-Μάρκο και τον χαιρέτισε:

– Καλησπέρα, παππού!

– Καλησπέρα, παιδί μου. Ποιός είσαι; ζήτησε να μάθει ο γερο-Μάρκος.

– Είμαι ο Τάσος του Αυγέρη. Μας έχτισες τον αυλόγυρο. Δε με γνώρισες ακόμα; Δε με θυμήθηκες;

– Ας είσαι καλά, παιδάκι μου, είπε ο γερο-Μάρκος. Τα μάτια μου δε βλέπουν τη νύχτα σαν τα δικά σου και δε σε γνώρισα. Που πηγαίνεις;

– Πηγαίνω ν' αγοράσω ζάχαρη και ρύζι, αποκρίθηκε ο μικρός. Μ' έστειλαν από το σπίτι.

– Και δε φοβάσαι τέτοια ώρα στο δρόμο μονάχος;

– Γιατί να φοβηθώ; Εγώ, όπου με στέλνουν, δε φοβούμαι, είπε θαρρετά ο Τάσος. Κάνω την προσευχή μου και με φυλάγει ο φύλακας άγγελος.

– Καλά κάνεις, αγόρι μου, που κάνεις την προσευχή σου και δε φοβάσαι. Άφοβος να είσαι πάντοτε. Εσύ, έτσι άφοβος που είσαι, θα γίνεις και στρατιώτης καλός.

Ο γέρος με τον Τάσο περπάτησαν, μιλώντας μαζί, ώς εκεί που χώριζε ο δρόμος. Ο γερο-Μάρκος τότε έστριψε δεξιά κι ο Τάσος αριστερά, για να πάει στον μπακάλη.

– Καληνύχτα, παππού! φώναξε ο Τάσος τη στιγμή που χωρίστηκαν.

– Καληνύχτα, αγοράκι μου, αποκρίθηκε ο γερο-Μάρκος, κατευχαριστημένος από τη συντροφιά του μικρού. Να πεις χαιρετίσματα στον πατέρα σου.

Малыш не боится

Однажды ночью старик Маркос, плотник, шел к себе домой. По дороге повстречал одного мальчика. В темноте он его не узнал. Мальчик, однако, узнал старика Маркоса и поприветствовал его:

– Добрый вечер, дедушка!

– Добрый вечер, дитя моё. А ты кто? – поинтересовался старый Маркос.

– Я – Тасос, Авгериса сын. Ты нам ставил забор во дворе. Ты всё ещё меня не узнал? Не вспомнил?

– Дай Бог тебе здоровья, деточка, – сказал старик Маркос. – Мои глаза ночью видят не так, как твои, вот я тебя и не узнал. А куда же ты идешь?

– Иду купить сахара и риса, – ответил малыш. – Меня из дома отправили.

– И ты не боишься в такой час быть один на улице?

– А чего мне бояться? Когда меня отправляют куда-нибудь, мне не страшно, – расхрабрился Тасос. – Помолюсь, и меня оберегает Ангел-Хранитель.

– Ты правильно делаешь, мальчик мой, что молишься и не боишься. Всегда будь бесстрашным! Раз уж ты такой смелый, то станешь хорошим солдатом!

Старик с Тасосом шагали, беседуя до тех пор, пока их пути не разошлись. Тогда старик Маркос повернул направо, а Тасос налево, чтобы попасть к бакалейщику.

– Спокойной ночи, дедушка! – прокричал Тасос в тот момент, когда они расходились.

– Спокойной ночи, мальчик мой, – ответил старик Маркос, очень довольный компанией малыша. – Передай привет своему отцу.

ПОГОВОРКИ

Τέλος καλό, όλα καλά.	Всё хорошо, что хорошо кончается (Конец – делу венец).
Όποιος σκάβει το λάκκο αλλουνού, πέφτει μέσα ο ίδιος.	Не рой другому яму: сам в нее упадёшь.

ΔΙΑΛΟΓΟΣ

Μαργαρίτα: Δανάη, τι πρόγραμμα έχεις για σήμερα;

Δανάη: Ωρίστε, θεία: το πρωΐ από τις 9 μέχρι τις 2 έχω Σχολείο. Όλα τα γραπτά τα έχω έτοιμα από χτές. Στις 2.30 έχουμε το γεύμα. Μετά πάω στο σπίτι. Αλλάζω και πάω βόλτα με το σκυλάκι μου το Ντικ. Στις 5 η ώρα ετοιμάζω τα προφορικά μου μαθήματα.

Μαργαρίτα: Δεν έχεις μάθημα πιάνου;

Δανάη: Πως! Είναι στις 7 το βράδυ! Στο Ωδείο πάω με τη γιαγιά μου. Γυρίζουμε στις 9 και τρώμε όλοι μαζί – οι γονείς μου, η αδερφή μου, η γιαγιά και εγώ. Μετά πλύνομαι και πάω στο δωμάτιό μου.

Μαργαρίτα: Έχεις δικό σου δωμάτιο:

Δανάη: Όχι, μαζί με την αδερφή μου.

Μαργαρίτα: Έχεις αρκετά δύσκολο πρόγραμμα!

Δανάη: Α, είναι μόνο την Πέμπτη έτσι! Τις άλλες μέρες είναι πολύ εύκολο!

Μαργαρίτα: Δηλαδή;

Δανάη: Δεν πάω Ωδείο, παραδείγματος χάρη, κάνω περισσότερες ώρες βόλτα με τις φίλες μου. Αλλά, τα μαθήματα τα ετοιμάζω κάθε μέρα!

Μαργαρίτα: Φυσικά, αφού είσαι μαθήτρια!

Δανάη: Την άλλη φορά θα σου περιγράψω το πρόγραμμά μου για το Σαββατοκύριακο! Είναι καταπληκτικό!

Μαργαρίτα: Καλά! Γειά σου!

Δανάη: Γειά σου!

Λεξιλόγιο

ωρίστε – пожалуйста
τα γραπτά – письменные задания
το γεύμα – обед
αλλάζω – переодеваться
τα προφορικά – устные задания
πιάνο – фортепьяно
όλοι μαζί – все вместе
αρκετά – достаточно
τις άλλες μέρες – в другие дни
παραδείγματος χάρη (π.χ.) – например

Урок 5
Μάθημα 5ο

§ 1. Повелительное наклонение.
§ 2. Повелительное наклонение неправильных глаголов μπαίνω, βγαίνω, λέγω, παίρνω, δίνω.
Το κείμενο. «Ελληνικά νησιά» (часть 1).

§ 1. Повелительное наклонение. Προστακτική

Это наклонение выражает приказание, просьбу или требование, когда мы побуждаем кого-либо к действию. Это наклонение употребляется только в форме второго лица: (ты, вы) пиши, пишите.

В случае обращения к первому или третьему лицу используется форма зависимого наклонения с частицей **ας**:

ας μεταφράζουμε το κείμενο – давайте переведем текст,

ας μεταφράζει το κείμενο – пусть он переведет текст.

Если мы образуем повелительное наклонение от основы настоящего, то оно называется повелительным несовершенным (προστακτική του ενεστώτα).

Если мы образуем повелительное наклонение от основы аориста, то оно называется повелительным совершенным (προστακτική του αορίστου).

Повелительное несовершенное

Образуется от 2-го лица прибавлением к основе настоящего времени окончаний **-ε** (единственное число) и **-ετε** (множественное число)

μεταφράζω – перевожу (настоящее время)

μετάφραζε – переводи

μεταφράζετε – переводите

Повелительное совершенное

Образуется от 2-го лица прибавлением к основе аориста окончаний **-ε** (единственное число) и **-ετε**, (**-τε**) (множественное число)

μετάφρασα – перевёл (аорист)

μετάφρασε – переведи

μεταφράσ(ε)τε – переведите

Запомните!

Если глагол состоит из более чем трёх слогов, то в повелительном наклонении ударение у таких глаголов будет падать на 3-й слог от конца, например:

με-τα-φρά-ζω – με-τά-φρα-ζε

В разговорной речи у глаголов в повелительном совершенном буква **ε** в окончании исчезает, и получается усеченная форма окончания: μεταφράστε.

Если мы просим сделать что-либо в более вежливой форме, то употребляем зависимое наклонение с частицей **να:**

в форме приказа: διάβαζε – читай!

в форме просьбы: να διαβάζεις, παρακαλώ – читай, пожалуйста.

Когда мы используем отрицательную форму повелительного наклонения, то употребляем частицу μη(ν):

μη διαβάζεις (не читай), να μη διαβάζεις (пожалуйста, не читай)

μη γράφετε (не пишите), να μη γράφετε (пожалуйста, не пишите)

Когда с глаголом в повелительном наклонении используется слабая форма личного местоимения, то оно ставится после глагола, например:

μετάφρασέ μας – переведи нам

κοίταξέ τους – посмотри на них

Образование повелительного наклонения глаголов активной формы I спряжения

μεταφράζω

Повелительное несовершенное

Единственное число				
	Утвердительная форма		Отрицательная форма	
I лицо	ας μεταφράζω	дай-ка я буду переводить	ας μη μεταφράζω	а не буду-ка я переводить
II лицо	μετάφραζε	переводи	μη μεταφράζεις	не переводи
III лицо	ας μεταφράζει	пусть он переводит	ας μη μεταφράζει	пусть он не переводит

Множественное число				
	Утвердительная форма		Отрицательная форма	
I лицо	ας μεταφράζουμε	давайте мы будем переводить	ας μη μεταφράζουμε	давайте не будем переводить
II лицо	μεταφράζετε	переводите	μη μεταφράζετε	не переводите
III лицо	ας μεταφράζουν	пусть они переводят	ας μη μεταφράζουν	пусть они не переводят

Повелительное совершенное

Единственное число				
	Утвердительная форма		Отрицательная форма	
I лицо	ας μεταφράσω	дай-ка я переведу	ας μη μεταφράσω	давай не буду переводить
II лицо	μετάφρασε	переведи	μη μεταφράσεις	не переводи
III лицо	ας μεταφράσει	пусть он переведёт	ας μη μεταφράσει	пусть он не переводит

Множественное число				
	Утвердительная форма		Отрицательная форма	
I лицо	ας μεταφράσουμε	давайте мы переведём	ας μη μεταφράσουμε	давайте не будем переводить (переведём)
II лицо	μεταφράσετε	переведите	μη μεταφράσετε	не переводите
III лицо	ας μεταφράσουν	пусть они переведут	ας μη μεταφράσουν	пусть они не переводят

Упражнение 1. Поставьте следующие глаголы в повелительное наклонение.

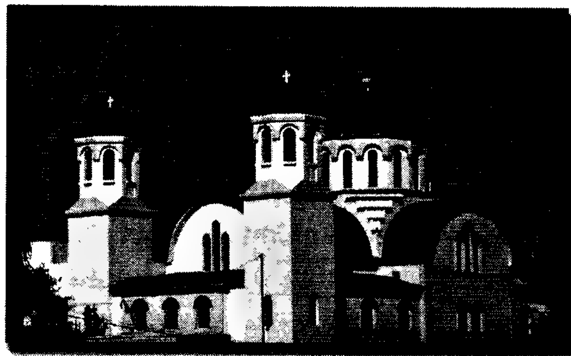
Χτενίζω, διορθώνω, παίζω, διαλέγω, στολίζω, γράφω, στρώνω, κοιτάζω, κτίζω, φυτεύω.

Упражнение 2. Образуйте утвердительную и отрицательную форму повелительного наклонения, а также его более мягкую, вежливую форму.

1. (Ακούω) τι σου λέω.
2. (Ετοιμάζω) αυτή τη μετάφραση για αύριο.
3. (Γυρίζω) στο σπίτι στις 10.
4. (Ποτίζω) τα δέντρα κάθε εβδομάδα.
5. (Σκουπίζω) το δωμάτιο τακτικά.
6. (Διαλέγω) το βιβλίο που θέλετε.
7. (Διαβάζω) το κείμενο.
8. (Ανοίγω) το παράθυρο.
9. (Φτιάχνω) το φαγητό για τη μαμά.

Упражнение 3. Поставьте глаголы в отрицательной форме повелительного наклонения.

1. Φυτέψτε στην αυλή τα λουλούδια.
2. Ακούστε τον.
3. Πλένε τα φρούτα.
4. Σβήσε τον πίνακα, παρακαλώ.
5. Μάζεψε τα βιβλία σου.
6. Δείξτε μας τα τετράδιά σας.
7. Ετοίμασε το γράμμα.
8. Καθαρίστε την τάξη.
9. Γέμισε το βάζο με νερό.
10. Ας κάνει ό,τι θέλει.
11. Ας αγοράσουν τα φρούτα.

Упражнение 4. Переведите.

1. Покажите нам вашу новую библиотеку.
2. Прочти этот текст.
3. Посмотрите, какая красивая церковь!
4. Вытирайте руки салфеткой.
5. Причешите волосы.
6. Пусть он откроет окно.
7. Первое упражнение не пишите, пишите только второе.
8. Не играйте здесь.
9. Спойте нам греческую песню.
10. Пусть они станцуют греческий танец.

§ 2. Повелительное наклонение неправильных глаголов λέγω (λέω), μπαίνω, βγαίνω, παίρνω, δίνω

λέω (говорить)	πες (скажи)	πέστε (скажите)
μπαίνω (входить)	μπες (войди)	μπείτε (войдите)
βγαίνω (выходить)	βγες (выйди)	βγείτε (выйдите)
παίρνω (брать)	πάρε (возьми)	πάρτε (возьмите)
δίνω (давать)	δώσε (дай)	δώστε (дайте)

Упражнение 5. Составьте предложения с данными глаголами.

ΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Τα ελληνικά νησιά (часть 1)

Η Ελλάδα είναι χώρα με πολλά νησιά. Έχει σχεδόν 3 χιλιάδες νησιά και πάμπολλα λιμάνια – μικρά και μεγάλα. Από αρχαία χρόνια οι Έλληνες ζούσαν σε διάφορα μέρη. Για την επικοινωνία, για ταξίδια και στους πολέμους χρησιμοποιούσαν τα καράβια: τριήρεις, γαλέρες και άλλα.

Το μεγαλύτερο ελληνικό νησί είναι η Κρήτη, που βρίσκεται στο νότο, στο Κρητικό πέλαγος. Το δεύτερο σε μέγεθος νησί είναι η Εύβοια, και το τρίτο – η Λέσβος (η Μυτιλήνη). Υπάρχουν ολόκληρα Αρχιπελάγη με μικρά και μεγάλα νησιά – όπως τα Ιόνια νησιά (τα Επτάνησα) – η Κέρκυρα, η Λευκάδα, η Ιθάκη, η Ζάκυνθος, η Κεφαλλονιά, κ.α.

Τα Δωδεκάνησα: η Κως, η Πάτμος, η Κάλυμνος, η Ρόδος, κ.α.

Οι Κυκλάδες: η Νάξος, η Σαντορίνη, η Κύθνος, η Σίφνος, η Σέριφος, η Μήλος κ.α.

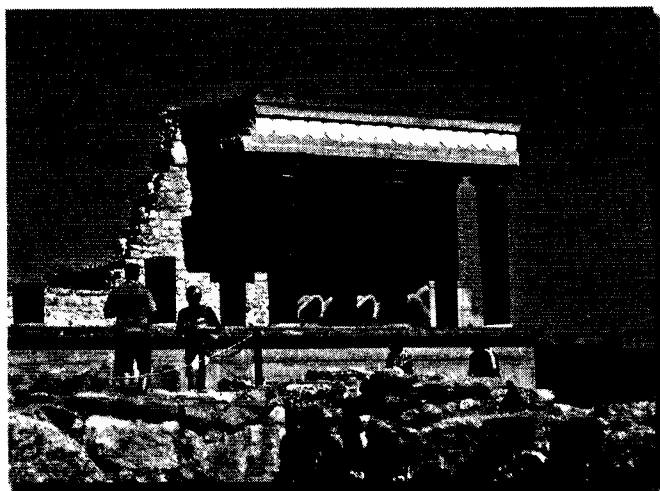
Οι Σποράδες: η Αλλόνησος, η Σκιάθος, η Σκόπελος, η Σκύρος.

Κάθε νησί έχει τη δική του ιστορία, παράδοση και πολιτισμό.

Να η Κρήτη με τη πασίγνωστη Κνωσσό της, με το περίφημο Αρχαιολογικό Μουσείο στη πρωτεύουσα του νησιού Ηράκλειο, με το βουνό Ψηλορείτη, όπου σύμφωνα με τη μυθολογία υπήρχε η σπηλιά όπου μεγάλωσε ο Δίας. Στα χριστιανικά χρόνια στη Κρήτη ιδρύθηκε από τον μαθητή του Αποστόλου Παύλου Τίτο η Εκκλησία της Κρήτης.

Λεξιλόγιο

το νησί – остров
σχεδόν – почти
πάμπολλα – обильные, многочисленные
αρχαίος – древний
το μέρος – место
η επικοινωνία – контакт
χρησιμοποιώ – использую
το μέγεθος – размер
η παράδοση – традиция
πασίγνωστος – известнейший
Κνωσσός – Кносский дворец
σύμφωνα – согласно
η σπηλιά – пещера
ο Δίας – Зевс
ιδρύω – основывать
ο ξεναγός – гид, экскурсовод
ο προσκυνητής – паломник

приветствия и пожелания

Καλή δουλειά – Хорошей вам работы!

Καλή εβδομάδα – Хорошей недели. Это пожелание можно слышать в Греции по понедельникам, когда люди встречаются после выходных дней и желают друг другу, чтобы наступающая неделя (седмица) прошла успешно.

Καλό μήνα – Хорошего месяца. Это пожелание говорят первого числа каждого месяца, кроме 1 января, когда желают счастливого Нового года (Καλή Χρονιά).

Με γειά (Με υγεία) – Носи на здоровье. Обычно при покупке новой вещи. Это пожелание, однако, можно услышать и по другому поводу: например, вас видят с новой прической и говорят – Με γειά το κούρεμα! (Дословно: пусть будет тебе на здоровье новая прическа).

Στο καλό να πας – Доброго тебе пути.

Упражнение 6. Составьте краткий диалог, используя приведенные выше выражения и пожелания.

ΔΙΑΛΟΓΟΣ

Ο Βαγγέλης: Μιχάλη, εσύ που η μαμά σου αγαπάει τα νησιά, σίγουρα θα πας σε κανένα νέο νησί. Κάθε φορά διαλέγετε καινούργια μέρη.

Ο Μιχάλης: Πως το κατάλαβες! Ναι, ακριβώς φέτος θα πάμε στη Κύθνο. Εκεί έχουν ιαματικά λουτρά που θέλει η γιαγιά μας.

Ο Βαγγέλης: Τι λουτρά είναι, Μιχάλη;

Ο Μιχάλης: Ξέρεις, είναι ένα χωριό που έχει όνομα Λουτρά. Εδώ από αρχαία χρόνια από το βουνό τρέχει ζεστό νερό και πάει στη θάλασσα. Οι άνθρωποι που έχουν πόνους στα κόκκαλα κάνουν θεραπεία με αυτό το νερό και θεραπεύονται.

Ο Βαγγέλης: Α, θα πω και εγώ στον παππού μου! Όλο λέει ότι του πονάνε τα γόνατα, τα χέρια!

Ο Μιχάλης: Βέβαια! Θα πάει εκεί και σίγουρα θα γίνει καλά!

Λεξιλόγιο

σίγουρα – точно, верно
ιαματικός – целебный
τα λουτρά – источники
το λουτρό – ванна
κάνω θεραπεία – проводить лечение
θαραπεύομαι – исцеляться

Урок 6
Μάθημα 6ο

§ 1. Образование будущего совершенного глаголов II спряжения.
§ 2. Деепричастия.
Το κείμενο. «Ελληνικά νησιά» (часть 2).

§ 1. Образование будущего совершенного глаголов II спряжения. Σχηματισμός του μέλλοντα στιγμιαίου.

Будущее совершенное глаголов II спряжения образуется с помощью частицы **θα** и глагола с основой аориста, к которой прибавляются окончания настоящего времени: **ρωτώ – ρώτησα – θα ρωτήσω.**

Активная форма. Ενεργητική φωνή
(II спряжение)

ρωτώ – спрашиваю		
I лицо	θα ρωτήσω (спрошу)	θα ρωτήσουμε (спросим)
II лицо	θα ρωτήσεις (спросишь)	θα ρωτήσετε (спросите)
III лицо	θα ρωτήσει (спросит)	θα ρωτήσουν (спросят)

Упражнение 1. Проспрягайте следующие глаголы в будущем совершенном.

Χαιρετώ, αγαπώ, περπατώ, μιλώ.

Упражнение 2. Поставьте глаголы в будущем времени.

1. Αύριο η δασκάλα (ρωτώ) όλους.
2. (Μιλώ) με τη μαμά μου το πρωΐ.
3. Η γιαγιά μας (εξηγώ) τα λάθη μας.

Упражнение 3. Переведите.

1. Мы сейчас поговорим с ними.
2. Завтра спросят весь класс.
3. Сейчас прозвенит звонок.
4. Мы спросим ее об этом.
5. Зазвенит колокол, и начнется служба в храме.

§ 2. Деепричастия.
Ενεργητική μετοχή

В греческом языке деепричастия – это часть речи, которая несет в себе как признаки глагола (имеет настоящее время), так и признаки наречия (не имеет лица и числа) и отвечает на вопрос «что делая?».

Деепричастия от глаголов I спряжения образуются путем прибавления безударного суффикса **-οντας** к основе глагола:

ζωγραφίζω (рисую) – ζωγραφίζοντας (рисуя)

А при образовании деепричастий от глаголов II спряжения ставится ударный суффикс **-ώντας**:

τραγουδώ (пою) – τραγουδώντας (распевая)

При образовании отрицательных форм деепричастий используется частица **μη(ν)**:

μη ξέροντας τι να κάνει... – не зная, что делать...

Упражнение 4. Образуйте деепричастия от следующих глаголов и составьте с ними предложения.

Περπατώ, βλέπω, πλέκω, τρέχω, μεταφράζω, γράφω, μιλώ, κουνώ, ποτίζώ, καθαρίζω, επισκευάζω, γεμίζω, κλαίω, διορθώνω, παίζω, φυσώ.

Упражнение 5. От глаголов, заключенных в скобки, образуйте деепричастия.

1. Η Όλγα χαμογελούσε (ζωγραφίζω) τον πίνακα.
2. Ο πατέρας έτρωγε (διαβάζω).
3. Η Μαρίνα πάντα μαγειρεύει το φαγητό (ακούω) ελληνικά τραγούδια.
4. Αρχίζουμε τη γιορτή μας (ψάλνω) τα τροπάρια.
5. Περπατάμε με τον παππού (σταματώ) κάθε δέκα λεπτά.
6. Η γιαγιά τραγουδάει (καθαρίζω) το σπίτι.
7. Ο κύριος Καράλης μιλάει στο τηλέφωνο (υπογράφω) το χαρτί.
8. Η κυρία Μπόλα μιλάει με τον κύριο Μπόλα (ετοιμάζω) τον καφέ.

Упражнение 6. Переведите.

1. Переводя текст, мы писали новые слова в тетрадях.
2. Каждый день, открывая окно, мы видели восход солнца.
3. Собирая инжир, моя сестра всегда пела какие-то старинные песни.
4. Привозя нам фрукты, дядя Никос никогда не брал денег.

5. Не зная истории этого монастыря, мы купили книгу – альбом с фотографиями.

6. Лошадь поднималась в гору, останавливаясь на каждом повороте.

7. Купаясь в море, дети кричали от радости.

ΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Τα ελληνικά νησιά (часть 2)

Για τις Κυκλάδες – το μαργαριτάρι του Αιγαίου – μπορούμε να μάθουμε πολλά στο Μουσείο Κυκλαδικής Τέχνης στην Αθήνα. Εδώ έρχονται πολλοί επισκέπτες και οι ξεναγοί τους δείχνουν στις βιτρίνες του Μουσείου τα αντικείμενα αρχαίας Κυκλαδικής Τέχνης από το 1550–1100 π.Χρ. Τα Κυκλαδίτικα ειδώλια είναι χαρακτηριστικά για την Τέχνη αυτής της περιοχής.

Αν πάμε στα Δωδεκάνησα – θαυμάζουμε τη Ρόδο με τα ιπποτικά παλάτια της, επισκεπτόμαστε τη Κώ – πατρίδα του πατέρα της ιατρικής – Ιπποκράτη, τη Κάλυμνο – το νησί των σφουγγάραδων, αλλά πρωτ' απ' όλα ταξιδευούμε σαν προσκυνητές στην Πάτμο – ιερό νησί όπου ο Άγιος Ιωάννης ο Θεολόγος έγραψε την Αποκάλυψη.

Πολλοί Αθηναίοι αγαπάνε να πηγαίνουν στα κοντινά νησιά – στην Αίγινα στο Νησί του Αγίου Νεκταρίου, στην Εύβοια – στον Άγιο Ιωάννη το Ρώσσο, στον Όσιο Δαβίδ, στις παραλίες του Πόρου, της Πάρου, των Σπετσών, στη γραφική Υδρα. Οι ξένοι προτιμούν περισσότερο την Σαντορίνη (τη Θήρα) με το ηφαίστειό της, την Σκιάθο με το πευκοδάσος Κουκουναριές και το Μουσείο του Αλεξάνδρου Παπαδιαμάντη, τη Χίο – τη πατρίδα του Ομήρου, την Ιθάκη – πατρίδα του Οδησσέα.

Όλη τη ζωή μπορείς να ταξιδεύεις στα ελληνικά νησιά και κάθε φορά θα ανακαλύπτεις κάτι καινούργιο.

Λεξιλόγιο

προ Χριστού – до Рождества Христова
η Τέχνη – искусство
το αντικείμενο – экспонат
το ειδώλιο – идол
η περιοχή – область, район
θαυμάζω – восхищаюсь
ο ιππότης – рыцарь
επισκέπτομαι – посещаю
ιερός – священный
Αποκάλυψη – Апокалипсис
Αγιος Ιωάννης ο Θεολόγος – святой Иоанн Богослов
ο σφουγγαράς – ловец губок

κοντινός – близкий
προτιμώ – предпочитаю
το ηφαίστειο – вулкан
το πευκοδάσος – сосновый бор
ανακαλύπτω – обнаруживать

ΔΙΑΛΟΓΟΣ

Αγγελική: Δέσποινα, δε σε γνωρίζω! Πως μαύρισες έτσι! Από που γύρισες;

Δέσποινα: Κάναμε ταξίδι με τους γονείς μου στις Κυκλάδες, στη Σαντορίνη, στην αρχαία Θήρα!

Αγγελική: Α, ξέρω, είναι πολύ ωραίο νησί. Πήγες στις ανασκαφές στο Ακρωτήρι;

Δέσποινα: Ναί, βέβαια! Μας έδειξαν πως και που ζούσαν οι κάτοικοι της Θήρας στα αρχαία χρόνια πρίν την έκρηξη του Ηφαιστείου το 1500 π.Χρ. Ωραία σπίτια με τοιχογραφίες!

Αγγελική: Και τι άλλο σου άρεσε στη Σαντορίνη;

Δέσποινα: Η παραλία μαύρη άμμος, νόστιμες μικρές ντομάτες της Σαντορίνης που τις αγαπάει όλος ο κόσμος, φρέσκα ψάρια, το ηφαίστειο. Αλλά πρωτ' απ' όλα μου άρεσε η θάλασσα – καθαρή και ζεστή!

Αγγελική: Έκανες πολλά μπάνια;

Δέσποινα: Ου, βέβαια! Κάθε μέρα – πρωΐ, μεσημέρι, βράδυ με τους γονείς και τους φίλους μας πηγαίναμε στις παραλίες, κάναμε μπάνια και τρώγαμε σε ψαροταβέρνες.

Αγγελική: Ωραία! Θα πάμε και εμείς στη Σαντορίνη του χρόνου!

Λεξιλόγιο

μαυρίζω – загорать, покрываться загаром
οι ανασκαφές – раскопки
Ακρωτήρι – мыс Акротири. Место на юге острова Санторин, где были проведены раскопки древнего поселения
η έκρηξη – извержение вулкана
το ηφαίστειο – вулкан
οι τοιχογραφίες – настенная живопись, стенная роспись; фреска
η παραλία – пляж, побережье
η ψαροταβέρνα – рыбный ресторан
του χρόνου – на следующий год

ИЗ ДРЕВНЕГРЕЧЕСКОЙ МУДРОСТИ

Παν μέτρον άριστον.
(Всё хорошо в меру.)

Τα πάντα ρει.
(Все течёт, все изменяется.)

Μέτρα φυλάσσεσθαι· καιρός δ' επι πάσιν άριστος.

Να τηρείς το σωστό μέτρο και η κατάλληλη ευκαιρία είναι ό,τι καλύτερο για όλα τα πράγματα.

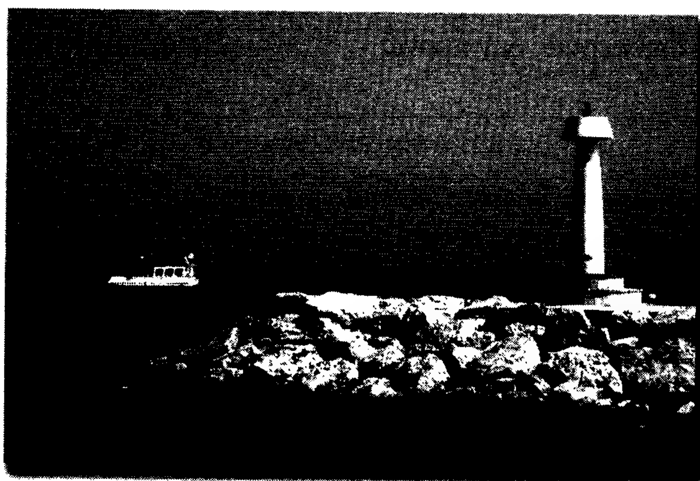
(В любой ситуации самое лучшее – соблюдать меру и не упускать удобного случая.)

Упражнение 7.

1. Вы вернулись после каникул из Греции в Москву. Расскажи своим друзьям о поездке на какой-либо остров: как вы туда добирались, что делали, как отдыхали.

2. Представь, что тебе поручено провести на греческом языке для учеников экскурсию по достопримечательностям острова Санторин (или какого-либо другого острова). Составь краткий текст экскурсии.

3. Вы летите в самолете рейсом Афины – Гераклион. С вами рядом сидят дети с Крита. Расспросите их, пожалуйста, об их родном острове и о столице Крита – городе Гераклионе, о его достопримечательностях.

ИГРАЕМ ВМЕСТЕ
ΠΑΙΖΟΥΜΕ ΜΑΖΙ

Η ΚΥΡΑ-ΜΑΡΙΑ

Дети образуют круг, в середине которого «тётушка Мария». Хоровод движется со словами:

Дети:	Που θα πας, κυρά-Μαρία	Куда пойдешь, кира Мария?
	δεν περνάς, δεν περνάς	Не пройдешь, не пройдешь.
Тётушка Мария:	Θε να πάω είς τους κήπους	Хочу пойти я в сад.
	δεν περνώ, δεν περνώ	Не пройду, не пройду.
Дети:	Τι θα κάνεις είς τους κήπους	А что тебе в саду?
	δεν περνάς, δεν περνάς	Не пройдешь, не пройдешь.
Тётушка Мария:	Θα μαζέψω δυο βιολέτες	Сорву я две фиалки.
	δεν περνώ, δεν περνώ	Не пройду, не пройду.
Дети:	Τι θα κάνεις τις βιολέτες	Зачем тебе фиалки?
	δεν περνάς, δεν περνάς	Не пройдешь, не пройдешь.
Тётушка Мария:	Θα τις δώσω της καλής μου	Отдам я их подружке.
	δεν περνώ, δεν περνώ	Не пройду, не пройду.
Дети:	Και ποιά είναι η καλή σου	А кто твоя подружка?
	δεν περνάς, δεν περνάς	Не пройдешь, не пройдешь.
Тётушка Мария:	Η καλή μου είν' η Ελένη	Моя подружка Лена.
	δεν περνώ, δεν περνώ	Не пройду, не пройду.

После того, как «тётушка Мария» выбирает кого-либо из хоровода, игра продолжается. Играем до того момента, пока внутренний круг не станет больше внешнего.

Урок 7
Μάθημα 7ο

§ 1. Повелительное наклонение глаголов пассивной формы.
§ 2. Будущее совершенное глаголов пассивной формы.
Το κείμενο. «Το σπίτι μου».

§ 1. Повелительное наклонение глаголов пассивной формы. Προστακτική των παθητικών ρημάτων

Повелительное несовершенное глаголов пассивной формы, содержащее просьбу делать что-либо, образуется с помощью прибавления к основе настоящего времени окончаний **-ου** (для второго лица единственного числа) и **-εστε** (для второго лица множественного числа). У третьего лица добавляется частица **ας**, и остается окончание спряжения настоящего времени **-εται** (единственное число), **-όνται** (множественное число).

Образование повелительного наклонения глаголов пассивной формы

ετοιμάζομαι

Повелительное несовершенное

	Единственное число			
	Утвердительная форма		Отрицательная форма	
II лицо	ετοιμάζου	готовься	μην ετοιμάζεσαι	не готовься
III лицо	ας ετοιμάζεται	пусть готовится	ας μην ετοιμάζεται	пусть не готовится

	Множественное число			
	Утвердительная форма		Отрицательная форма	
I лицо	ας ετοιμαζόμαστε	давайте готовиться	ας μην ετοιμαζόμαστε	давайте не будем готовиться
II лицо	ετοιμάζεστε	готовьтесь	μην ετοιμάζεστε	не готовьтесь
III лицо	ας ετοιμάζονται	пусть готовятся	ας μην ετοιμάζονται	пусть они не готовятся

Упражнение 1. Образуйте формы повелительного наклонения от глаголов.

Σκουπίζομαι με τη πετσέτα, ξαπλώνομαι στο καναπέ, γνωρίζομαι με τον δάσκαλο, σηκώνομαι αργά, αναπαύομαι το απόγευμα, πλύνομαι γρήγορα.

Упражнение 2. Поставьте в повелительном наклонении глаголы, стоящие в скобках.

1. Κουράστηκες, (αναπαύομαι) λίγο.
2. Μετά το μπάνιο, (σκουπίζομαι) αμέσως.
3. (Φωνάζω) τον πατέρα σου, παρακαλώ.
4. (Μαζεύομαι) στο πάρκο.
5. (Αγωνίζομαι) για την ανεξαρτησία.
6. (Ετοιμάζομαι) για τις εξετάσεις στο Ελληνικό Σχολείο.
7. (Φτιάχνω) το φαγητό στις 8 το πρωΐ.

Упражнение 3. Поставьте глаголы в отрицательной форме.

1. Φώναξέ τους. 2. Φέρε τα στο σπίτι. 3. Άκουσέ τον. 4. Απάντησέ τους. 5. Κοίταξέ μας. 6. Ετοίμασε το φαγητό. 7. Περίμενέ μας. 8. Παρουσιαστείτε εκεί το πρωΐ.

§ 2. Будущее совершенное глаголов пассивной формы

Будущее совершенное глаголов пассивной формы образуется прибавлением частицы **θα** к форме глагола в зависимом прошедшем наклонении, которое, как мы помним, имеет окончания как у настоящего времени **-ώ, -είς (ης), -εί (η), -ούμε, -είτε (-ητε), -ούν**. Эти окончания прибавляются к основе аориста.

ντύνομαι – одеваться ντύθηκα – оделся (аорист) θα ντυθώ – оденусь (будущее совершенное)				
	Единственное число		Множественное число	
I лицо	θα ντυθώ	я оденусь	θα ντυθούμε	мы оденемся
II лицо	θα ντυθείς	ты оденешься	θα ντυθείτε	вы оденетесь
III лицо	θα ντυθεί	он оденется	θα ντυθούν	они оденутся

Упражнение 4. Проспрягайте глаголы в будущем совершенном времени.

Μαζεύομαι, σκέπτομαι, ζεσταίνομαι, αισθάνομαι, παρουσιάζομαι, επισκευάζομαι, στολίζομαι, ντύνομαι, σκεπάζομαι, φυτεύομαι.

Упражнение 5. Поставьте глаголы в будущем совершенном времени.

1. Αύριο θα το (σκέπτομαι).
2. Σήμερα στη γιορτή όλα τα παιδιά θα (εμφανίζομαι) με τα καλά ρούχα.
3. Το έλατο θα (στολίζομαι) το βράδυ.
4. Γρήγορα θα (ντύνομαι) και θα πάμε βόλτα.
5. Δεν θα (μαζεύομαι) τα παιδιά στις 5 η ώρα.
6. Όλα τα λουλούδια θα (φυτεύομαι) την άνοιξη.
7. Το χειμώνα όλο το χωριό μας θα (σκεπάζομαι) με το χιόνι.

Упражнение 6. Переведите.

1. Ёлка будет красиво украшена.
2. Перед школой будут посажены цветы и деревья.
3. Скоро наш сад покроется снегом.
4. Новая программа будет представлена в классе через пять минут.
5. Завтра утром мы быстро оденемся и поедем на дачу.
6. Все тетради собраны.
7. Завтра мне отремонтируют мои часы.

ΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Το σπίτι μου

Με τους γονείς μου μένω σε ένα μεγάλο σπίτι στο κέντρο της Μόσχας. Η περιοχή μας ονομάζεται «Ζαμοσκβορέτσιε» γιατί είναι πίσω από το ποταμό Μόσχοβα.

Το σπίτι μας έχει 6 ορόφους. Σε κάθε όροφο είναι 2 διαμερίσματα. Εμείς είμαστε στο 3 όροφο. Έχουμε 4 δωμάτια – 2 για τα παιδιά, 1 για τους γονείς και 1 για τη γιαγιά μας. Είμαστε εξι άτομα – 3 παιδιά, ο πατέρας, η μητέρα και η γιαγιά – μητέρα της μαμάς μας. Έχουμε μια μεγάλη κουζίνα που ταυτόχρονα είναι και η τραπεζαρία μας.

Η οδός που μένουμε ονομάζεται Κλιμεντόβσκι περεούλοκ (πάροδος). Το όνομά της πήρε από την Εκκλησία του Αγίου Κλημεντίου που βρίσκεται εκεί.

Στο σπίτι μας έχουμε πολλά και διάφορα έπιπλα – τα ντιβάνια, τα τραπέζια, τα κρεβάτια, τις καρέκλες, την βιβλιοθήκη, τις πολυθρόνες. Στο δωμάτιο των παιδιών είναι ο ηλεκτρονικός υπολογιστής (Η/Υ) – το κομπιούτερ, και η παιδική βιβλιοθήκη. Έχουμε και πολλές γλάστρες με λουλούδια τα οποία καλλιεργεί η γιαγιά.

Στα πατώματα το χειμώνα στρώνουμε τα χαλιά. Στους τοίχους έχουμε πολλούς πίνακες ζωγραφικής. Είναι τα έργα του παππού – ήταν ζωγράφος. Από το ταβάνι κρέμονται τα πολύφωτα. Κοντά στην πόρτα έχουμε τις κρεμάστρες και μία μεγάλη ντουλάπα με τον καθρέφτη – για τα παλτά και για τα καπέλα μας.

Στη κουζίνα έχουμε το ψυγείο, τα ντουλάπια και τα ράφια για τα πιατικά, τις κατσαρόλες και τα μαχαιροπήρουνα. Έχουμε την ηλεκτρική κουζίνα και το φούρνο. Αλήθεια, αγαπάμε τη κουζίνα μας περισσότερο από όλα τα δωμάτια, γιατί εδώ πέρα μαζευόμαστε όλοι μαζί για να φάμε και να συζητήσουμε τα νέα μας.

Λεξιλόγιο

ο όροφος – этаж
το άτομο – человек
η κουζίνα – кухня
η τραπεζαρία – столовая
η περιοχή – район
ταυτόχρονα – одновременно
Εκκλησία του Αγίου Κλημεντίου – Церковь Святого Климента
η πάροδος – переулок
το ντιβάνι – диван
ο ηλεκτρονικός υπολογηστής – компьютер
η γλάστρα – цветочный горшок
καλλιεργώ – возделываю, развожу
στρώνω – стелить
το χαλί – ковер
το ταβάνι – потолок
το πολύφωτο – люстра
κρέμομαι – висеть
η κρεμάστρα – вешалка
το ψυγείο – холодильник
το ράφι – полка
τα πιατικά – посуда
η κατσαρόλα – кастрюля
ο φούρνος – духовка, печка
μαζεύομαι – собираться
συζητώ – обсуждать

Ответьте на вопросы.

1. Που μένετε;
2. Πόσα δωμάτια έχετε;
3. Πως ονομάζεται η οδός που μένετε;
4. Τι έπιπλα έχετε;
5. Πόσα άτομα είσαστε στη οικογένειά σας;
6. Ποιό δωμάτιο αγαπάτε πιο πολύ;
7. Τι έχει το ψωμάτιο των παιδιών;
8. Τι έχετε κοντά στη πόρτα;
9. Τι έχετε στη κουζίνα;

ΔΙΑΛΟΓΟΣ

Το σπίτι μου

Ο Τιμόθεος: Πολύ μικρό είναι το δωμάτιο σου, Αλέκο!

Ο Αλέκος: Ναι, Τιμόθεε, μικρό είναι, αλλά είναι δικό μου! Κανείς δεν μπαίνει εδώ. Εγώ μόνος μου το καθαρίζω και τακτοποιώ τα πράγματά μου. Οι αδερφές μου έχουν μεγάλο δωμάτιο, αλλά μένουν μαζί και κάθε τόσο μπερδεύουν τα πράγματά τους.

Ο Τιμόθεος: Έχεις και το νέο υπολογιστή, βλέπω!

Ο Αλέκος: Ναι, η θεία μου το πήρε. Με αγαπάει πολύ και με προσέχει.

Ο Τιμόθεος: Εμείς έχουμε πολύ μεγάλο σπίτι, αλλά είμαι μοναχοπαίδι και έτσι έχω όλα στη διάθεσή μου.

Ο Αλέκος: Τυχερός είσαι, Τιμόθεε!

Ο Τιμόθεος: Όχι και τόσο! Ξέρεις, όταν δεν έχεις παρέα στο σπίτι και συνέχεια είσαι μόνος – δεν είναι ωραία.

Λεξιλόγιο

τακτοποιώ – убирать, приводить в порядок
μπερδεύω – перепутываю
προσέχω – быть внимательным, заботиться о ком-либо
το μοναχοπαίδι – единственный ребенок
έχω στη διάθεσή μου – иметь в своем распоряжении
τυχερός – счастливый, везучий

Упражнение 7. Составьте рассказ о своем доме.

Упражнение 8. Составьте диалоги на предложенные темы.

1. Вы встретили своего одноклассника, который вернулся из Греции. Расспросите его о доме, в котором он жил.

2. Вы беседуете о новом доме своего друга. Расспросите его подробнее о квартире, в которой он живет.

Упражнение 9. Составьте небольшие рассказы со следующими словами.

1. Κουζίνα, παράθυρο, διαμέρισμα, μεγάλος, τραπέζι, ντουλάπα, ψυγείο, φαγητό, καρέκλα.

2. Το γραφείο, η βιβλιοθήκη, τα βιβλία, ο καναπές, πολυθρόνα, κρεβάτι, καρέκλα.

3. Σπίτι, βράδυ, τραπεζαρία, τρώω, μαζί, οικογένεια.

4. Τοίχος, ταβάνι, πίνακας, χαλί, δωμάτιο, παράθυρο, κουρτίνα, πολύφωτο, το πάτωμα, η τηλεόραση.

Упражнение 10. Переведите.

1. У наших друзей большая квартира в центре Афин.
2. Кто живет в этой маленькой комнате? – Моя сестра.
3. Где ты делаешь уроки? – Дома, в большой комнате.
4. Где книжный шкаф? – Книжный шкаф около окна.
5. У моей бабушки была квартира из пяти комнат.
6. В комнате моей мамы мало мебели – только шкаф, кровать и стулья.
7. Компьютер в комнате моего брата.
8. Каждый вечер мы собираемся все вместе в столовой.
9. В вашем доме есть ковры? – Нет, у нас нет ковров.
10. Где мои новые книги? – В книжном шкафу на полке.

Урок 8
Μάθημα 8ο

§ 1. Склонение имени существительного **ο μήνας**.
§ 2. Прилагательные **πολύς, πολλή, πολύ**.
Το κείμενο. «Η μητέρα».

§ 1. Склонение имени существительного <u>ο μήνας</u> (месяц). Κλίση του ονόματος «ο μήνας»

Поскольку существительное **ο μήνας** используется часто при обозначении дат, приводим его склонение, имеющее некоторые отличия от склонения других существительных мужского рода с окончанием **-ας**.

Падеж (Πτώση)	**Единственное число**	**Множественное число**
Ονομαστική πτώση	ο μήνας	οι μήνες
Γενική πτώση	του μήνα (του μηνός)	των μηνών
Αιτιατική πτώση	το μήνα	τους μήνες
Κλητική πτώση	μήνα	μήνες

Для обозначения даты, как мы знаем, существительное **ο μήνας** ставится в родительном падеже.

Упражнение 1. Поставьте существительное ο μήνας в нужном падеже и переведите предложения.

1. Πόσες (ο μήνας) έχουμε σήμερα;
2. Ο πατέρας μας γυρίζει στο τέλος (ο μήνας).
3. Σήμερα έχουμε 5 (ο μήνας).
4. Τι ημερομηνία είναι σήμερα; Σήμερα είναι δέκα (ο μήνας).
5. Ξέρεις όλους (ο μήνας) του χρόνου στα ελληνικά;
6. (Ο μήνας) της άνοιξης είναι: Μάρτιος, Απρίλιος, Μάϊος.

Упражнение 2. Переведите.

1. Два раза в месяц я обычно хожу на концерты.
2. В каком месяце ты едешь в Грецию? – В июне.
3. Когда у вас экзамены? – Через два месяца.
4. В этом месяце у нас нет занятий.
5. Сколько месяцев в году ты учишься? – Учусь восемь месяцев.
6. Через сколько месяцев вы уезжаете? – Мы уезжаем через два месяца.

§ 2. Прилагательные **πολύς, πολλή, πολύ**. Το επίθετο «πολύς, πολλή, πολύ»

Склонение прилагательных дается в 8-м уроке I части учебника. Поскольку прилагательное **ο πολύς** (много) является неправильным, то приведем отдельно его склонение.

мужской род	
ο πολύς του (πολλού) τον πολύ – πολύ	οι πολλοί των πολλών τους πολλούς – πολλοί

женский род	
η πολλή της πολλής την πολλή – πολλή	οι πολλές των πολλών τις πολλές – πολλές

средний род	
το πολύ του (πολλού) το πολύ – πολύ	τα πολλά των πολλών τα πολλά – πολλά

Запомните!

В мужском и среднем роде в единственном числе прилагательное **πολύς** пишется с одной «λ» (кроме родительного падежа), в женском роде прилагательное **πολλή** пишется с двумя «λ», также с двумя «λ» пишется оно во множественном числе мужского и среднего рода.

Антоним прилагательного **πολύς** – **λίγος (η, ο)** – немногий, немногочисленный, недолгий, небольшой – склоняется по общему правилу.

Упражнение 3. Просклоняйте словосочетания.

Πολλή χαρά, πολλοί άνθρωποι, πολύς κόσμος, πολλά μήλα, πολλά παιδιά, πολλές φίλες, πολλή ώρα, πολλά γράμματα, πολλές φωτογραφίες.

Упражнение 4. Напишите окончания прилагательных.

1. Η Όλγα έχει πολ... φίλους.
2. Τώρα δεν έχουμε πολ... βιβλία στη βιβλιοθήκη.
3. Έχετε πολ... λουλούδια στον κήπο σας; Όχι, έχουμε λιγ...
4. Πολ... ζέστη είναι σήμερα.
5. Στην συναυλία δεν ήτανε πολ... άνθρωποι.
6. Στους δρόμους της Μόσχας είναι πολ... αυτοκίνητα.
7. Πρέπει να γράφουμε πολ... ασκήσεις.

Упражнение 5. Переведите.

1. У нас мало греческих книг.
2. У бабушки дома много цветов.
3. У папы много работы.
4. Многие ученики нашего класса едут летом в Грецию.
5. Эта яблоня дает много яблок, а та – мало.
6. В Афинах много машин и мало зелени.
7. Мы слушаем много греческих песен.

ΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Выразительно прочтите текст несколько раз, следя за произношением. Перескажите текст, имея перед собой его русский перевод.

Η μητέρα

Κάθε μέρα η μητέρα της Ελενίτσας και του Χρόνη σηκώνεται πρωί. Πιό πρωί απ' όλους μέσα στο σπίτι. Καθώς μπαινοβγαίνει στα δωμάτια, περπατεί σιγά σιγά, για να μην ξυπνήσει τα παιδιά της. Έχει να σκουπίσει, να συγυρίσει, ν' ανάψει φωτιά. Να ψήσει τον καφέ για τον πατέρα, που θα φύγει για τη δουλειά. Να ετοιμάσει το ζεστό για τα παιδιά της, που πηγαίνουν στο σχολείο.

Κι όταν είναι η ώρα να ξυπνήσουν, έρχεται σιγά σιγά, για να μην τα τρομάξει, και τα φωνάζει με χαϊδευτική φωνή:

– Ε! υπναράδες μου! ξυπνάτε! Φτάνει πια τόσο που κοιμηθήκατε.

Εκείνα ακούν τη φωνή, ανοίγουν τα μάτια τους, μα πάλι τα ξανακλείνουν. Τους αρέσει ο ύπνος.

Η μητέρα όμως, αν δεν ξυπνήσουν, δε φεύγει.

Τα ρουχαλάκια τους είναι στη θέση τους, έτοιμα και καθαρά. Τα παπούτσια τους γυαλισμένα.

Όταν τα παιδιά της νιφτούν, ετοιμαστούν και κάνουν την προσευχή τους, οι κούπες με το ζεστό γάλα τα περιμένουν στο τραπέζι. Βουτούν το ψωμί τους στο γάλα και τρώνε με μεγάλη όρεξη.

– Σιγά! μη βιάζεστε! τους λέει η μητέρα. Μην τρώτε λαίμαργα. Μασάτε καλά. Προσέξτε να μη λερώσετε τα ρούχα σας.

Κι όταν η Ελενίτσα κι ο Χρόνης χορτάσουν σηκώνονται κι είναι έτοιμοι για το σχολείο. Αυτό γίνεται κάθε μέρα με τη μητέρα. Γίνεται εβδομάδες, γίνεται μήνες, γίνεται χρόνια.

Και σαν τη μητέρα της Ελενίτσας και του Χρόνη κάνουν όλες οι μητέρες των παιδιών. Η μητέρα πάντα μας ξυπνά, μας ετοιμάζει για το σχολείο. Αυτή μας φροντίζει και μας παραστέκει στην αρρώστια μας. Σ' όλα η μητέρα και παντού η μητέρα.

Мама

Каждый день мама Эленицы и Хрониса встает рано утром. Раньше всех в доме. Когда она входит и выходит из комнат, то ступает тихо-тихо, чтобы не разбудить детей. Ей нужно подмести, все прибрать, разжечь огонь. Сварить кофе для отца, который уходит на работу. Приготовить горячий завтрак для детей, которые идут в школу.

Когда пробьет час вставать, она идет тихонько, чтобы их не испугать, и зовет ласковым голосом:

– Эй! Сони мои! Просыпайтесь! Довольно уже спать[1].

Дети слышат голос, открывают глаза и снова их закрывают. Их клонит в сон. Пока они не проснутся, мать не уходит.

Их одежда на месте, приготовлена, чистая. Башмаки начищены.

К тому времени, когда её дети умоются, соберутся, помолятся, кружки с горячим молоком уже ждут их на столе.

Они макают хлеб в молоко и едят с большим аппетитом.

– Тихо! Не спешите! – сдерживает их мать. – Не глотайте с жадностью. Жуйте хорошо. Осторожно, не испачкайте одежду. Когда Эленица и Хронис поедят, то встают, готовые отправиться в школу. Это происходит каждый день. Происходит каждую неделю, месяц, годы.

Так же, как мама Эленицы и Хрониса, поступают все матери. Мама всегда нас будит, готовит к школе. Она о нас заботится, лечит, когда заболеем. Везде и во всем первая – мама.

1) Дословно: столько поспали.

Урок 9
Μάθημα 9ο

§ 1. Возвратные местоимения.
§ 2. Склонение существительных среднего рода с окончаниями -ας, -ως (-ος).
Το κείμενο. «Γεύμα της Κυριακής» (часть 1).

§ 1. Возвратные местоимения. Αυτοπαθείς αντωνυμίες

Возвратными мы называем местоимения, которые показывают отношение лица к самому себе. Они могут употребляться в двух падежах – родительном (*Γενική πτώση*) и винительном (*Αιτιατική πτώση*).

Лицо	***Падеж (Πτώση)***	**Единственное число**	**Множественное число**
I	*Γενική πτώση*	του εαυτού μου	του εαυτού μας / των εαυτών μας
	Αιτιατική πτώση	τον εαυτό μου	τον εαυτό μας / τους εαυτούς μας
II	*Γενική πτώση*	του εαυτού σου	του εαυτού σας / των εαυτών σας
	Αιτιατική πτώση	τον εαυτό σου	τον εαυτό σας / τους εαυτούς σας
III	*Γενική πτώση*	του εαυτού του του εαυτού της του εαυτού του	του εαυτού τους (των) / των εαυτών τους (των)
	Αιτιατική πτώση	τον εαυτό του τον εαυτό της τον εαυτό του	τον εαυτό τους (των) / τους εαυτούς τους (των)

Например:
βλέπω τον εαυτό μου – вижу самого себя

βλέπει τον εαυτό της – видит самоё себя

βλέπουμε τον εαυτό μας
или – видим самих себя
βλέπουμε τους εαυτούς μας

βλέπουν τον εαυτό τους
или – видят самих себя
βλέπουν τους εαυτούς τους

κοιτάζω στον εαυτό μου – смотреть на самого себя

δουλεύω για τον εαυτό μου – работать для самого себя

Упражнение 1. Заполните пропуски возвратными местоимениями.

1. Η αδερφή μου μου γράφει από την Αθήνα για .....
2. Δεν είμαι εχθρός .....
3. Ο Παύλος δυστυχώς αγαπάει μόνο .....
4. Αγαπάτε τον πλησίον σας καθώς .....
5. Πρέπει να προσεύχεστε για τους άλλους και .....
6. Η γιαγιά δεν προσέχει .....
7. Μετά το ταξίδι του στο Άγιο Όρος έβλεπε ..... διαφορετικά.

Упражнение 2. Переведите.

1. Дедушка любил рассказывать о себе.
2. Мама никогда не заботилась о себе.
3. Каждый должен быть строгим к самому себе.
4. Мы не видим себя на этой фотографии.
5. Бабушка плохо себя чувствует.
6. Моя маленькая сестра смеялась, когда видела себя в зеркале.
7. Мы себя хорошо знаем.

§ 2. Склонение существительных среднего рода с окончаниями -ας, -ως (-ος). Κλίση ουδέτερων σε «-ας», «-ως» («-ος»)

το κρέας – мясо, το φως – свет, огонь

Πτώση	**Ενικός αριθμός**		**Πληθυντικός αριθμός**	
Ονομαστική πτώση	το κρέας	το φως	τα κρέατα	τα φώτα
Γενική πτώση	του κρέατος	του φωτός	των κρεάτων	των φώτων
Αιτιατική πτώση	το κρέας	το φως	τα κρέατα	τα φώτα
Κλητική πτώση	κρέας	φως	κρέατα	φώτα

Подобно этим склоняются существительные το πέρας (край, конец), το τέρας (чудовище), το καθεστώς (режим, государственное устройство), το γεγονός (факт, событие).

Запомните!

τα πέρατα του κόσμου – край света
φέρνω σε πέρας – доводить до конца
τα τέρατα και σημεία – чудеса в решете
τέρας υπομονής – чудо терпения (чудовищное терпение)
Η Μόσχα είναι η πόλη των φώτων. – Москва – город высокой культуры.
βλέπω το φως της δημοσιότητος – увидеть свет, быть опубликованным
στο φως της σελήνης – при свете луны
φως φανερό – яснее ясного, очень понятно и очевидно
χύνω φως πάνω σε κάτι – пролить свет на что-либо, обнаружить
η Γιορτή των Φώτων – праздник Богоявления
χώρες με διαφορετικά καθεστώτα – страны с различным государственным строем
σπουδαίο (πρωτάκουστο) γεγονός – важное (неслыханное) событие
είναι γεγονός – это факт
διαστρεβλώνω τα γεγονότα – искажать факты

Упражнение 3. Составьте предложения с этими словосочетаниями.

Упражнение 4. Переведите.

1. Дети всегда читают при дневном свете.
2. Огни острова Скиафос видны издалека.
3. В церкви много света.
4. Мы не едим мясо каждый день.
5. В пост православные не едят мяса.
6. Зимой в доме мало света.
7. Из истории Греции мы узнаем об этом важном событии.
8. В Европе страны с различным государственным строем.

ΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Το γεύμα της Κυριακής (часть 1)

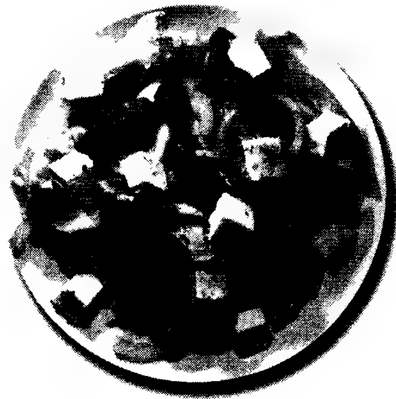
Όλοι στην οικογένειά μας δουλεύουν ή σπουδάζουν. Μόνο η γιαγιά είναι πάντα στο σπίτι. Μαγειρεύει τα γεύματα για τα παιδιά. Όλοι μαζί τρώμε μόνο τα βράδια.

Την Κυριακή, όμως μετά την Εκκλησία όλοι εμείς και κάποιοι φίλοι μας μαζευόμαστε στο σπίτι μας στην τραπεζαρία. Κάνουμε προσευχή και καθόμαστε να φάμε. Πρώτα σερβίρουν τα ορεκτικά – σαλάτες: πατζάρια με σκόρδο, καρότο, λάχανο με μαγιονέζα και τυρί – αυτά αρέσουν στον πατέρα μας. Στα παιδιά η γιαγιά Χρυσούλα ετοιμάζει μια ελληνική σαλάτα – χωριάτικη όπως την ονομάζουν στην Ελλάδα: αγγούρια, ντομάτες, ελιές και φέτα. Ύστερα σερβίρουν τη σούπα – το μπόρτς (τη πατζαρόσουπα), τη ψαρόσουπα ή ελληνική σούπα – αυγολέμονο. Για δεύτερο φαγητό συνήθως τρώμε κρέας, κεφτέδες ή σουβλάκι με πατάτες τηγανητές. Αν έχει νηστεία, τότε το φαγητό μας αλλάζει, τρώμε νηστήσιμη λαχανοσαλάτα, ντομάτες γεμιστές με ρύζι, ντολμαδάκια, καλαμαράκια τηγανητά, γαρίδες.

Λεξιλόγιο

κάνω προσευχή – совершать молитву
σερβίρω – накрывать на стол, подавать пищу
το ορεκτικό – закуска
το πατζάρι – свёкла
το σκόρδο – чеснок
το καρότο – морковь
το λάχανο – капуста
η μαγιονέζα – майонез
το τυρί – сыр
χωριάτικος – деревенский
το αγγούρι – огурец
ντομάτα – помидор
οι ελιές – оливки
η φέτα – брынза
η πατζαρόσουπα – борщ
η ψαρόσουπα – рыбный суп
αυγολέμονο – суп с яйцом и лимоном
το κρέας – мясо
ο κεφτές – тефтели
το σουβλάκι – шашлык
η πατάτα – картофель
η νηστεία – пост
η λαχανοσαλάτα – капустный салат
ντομάτες γεμιστές – фаршированные помидоры
ντολμαδάκια – долма (голубцы из виноградных листьев)
τα καλαμαράκια – кальмары
οι γαρίδες – креветки

Упражнение 5. Ответьте на следующие вопросы.

1. Ποιός μαγειρεύει το φαγητό στο σπίτι σας;
2. Πότε τρώτε;
3. Τι φαγητό τρώτε την Κυριακή;
4. Τι σερβίρουν για το γεύμα;
5. Τι φαγητό σας αρέσει;
6. Τι τρώτε την νηστεία;

Упражнение 6. Перескажите текст.

Упражнение 7. Расскажите об обеде в вашем доме.

ΔΙΑΛΟΓΟΣ

Στο τραπέζι

Κατερίνα: Τι τούρτα είναι αυτή, Μαρία! Αριστούργημα!

Μαρία: Την έκανε χτες η μαμά μου για τη Γιορτή μου!

Κατερίνα: Σου έφερα κι εγώ κάποιες πάστες – σοκολατίνες, πάστα-φλώρα και αμυγδαλωτά.

Μαρία: Έχουμε πολλούς καλεσμένους και έτσι θα δικιμάσουμε όλα! Η γιαγιά μου έκανε για όλα τα παιδιά σπιτίσιο παγωτό με αμύγδαλα, ο παππούς έφερε φρέσκα φρούτα – φράουλες, κεράσια και ένα τεράστιο καρπούζι!

Κατερίνα: Α, κοίταξε! Ο Κώστας και η Μαρίνα έρχονται με μία άλλη τούρτα!

Μαρία: Υπέροχα! Τρέχω να ανοίξω την πόρτα!

Λεξιλόγιο

το αριστούργημα – шедевр
η σοκολατίνα – шоколадное пирожное
η πάστα-φλώρα – фруктовое пирожное
το αμυγδαλωτό – миндальное пирожное
ο καλεσμένος – приглашенный, гость

Упражнение 9. Переведите.

1. Вы любите греческий салат? – Да, очень.
2. По воскресеньям у нас обед в два часа.
3. В большой комнате круглый стол. На столе салаты, хлеб, фрукты и вода.
4. Мы поблагодарили маму за вкусный обед.
6. Обед готов, мама подает суп и второе блюдо.
7. Наши греческие друзья очень любят борщ.

Упражнение 10. Составьте рассказы на следующие темы.

1. О доме вашей подруги.
2. О столовой и обедах в вашей школе.
3. Что вы едите утром.

Упражнение 11. Составьте меню званого обеда, на который ваша семья приглашает друзей.

Упражнение 12. Составьте рассказ на предложенную ситуацию.

Εμείς με τους γονείς μας είμαστε στο καράβι «Ρέθυμνος». Πάμε στη Κρήτη. Ιούλιος μήνας. Ζέστη. Πάμε στο εστιατόριο. Τι τρώμε;

ИЗ ДРЕВНЕГРЕЧЕСКОЙ МУДРОСТИ

Пиндар (518–438 гг. до Р.Х.), великий лирический поэт древности

Θνήσκει δε σιγαθέν καλόν έργόν.

Και το ωραίο έργο πεθαίνει, σαν δε γίνει λόγος γι' αυτό.
(Даже хорошее дело погибнет, если о нём не говорить.)

ДОПОЛНИТЕЛЬНЫЙ ТЕКСТ

Η κυρα-Καλή και οι μήνες

Μιά φορά κι έναν καιρό σ' ένα μικρούτσικο χωριό ήταν δυό γριούλες. Τη μιά την έλεγαν Καλή, γιατί έλεγε πάντοτε λόγια καλά, και την άλλη Κακή, γιατί πάντα κακολογούσε.

Μιά μέρα η Καλή πήγε στο βουνό, για να μαζέψει ξύλα. Την ώρα που τα μάζευε, να σου και παρουσιάζονται μπροστά της δώδεκα μήνες του χρόνου.

– Γειά σου, γιαγιά, της λένε οι δώδεκα μήνες.

– Γειά και χαρά να έχετε, παιδιά μου, τους λέει η καλή γριούλα.

– Δε μας λες, γιαγιά, τι γνώμη έχεις για τους δώδεκα μήνες του χρόνου; Είναι καλοί ή κακοί; Και ποιόν αγαπάς εσύ απ' όλους περισσότερο;

Το πρόσωπο της κυρα-Καλής έλαμψε από χαρά και τους λέει με καλωσύνη:

– Καλά μου παιδιά, τι λόγια είναι αυτά που με ρωτάτε; Μπορεί να είναι μήνας άσχημος; Αφού όλους τους έκαμε ο καλός Θεός, πως μπορεί να είναι άσχημοι; Όλοι καλοί και τιμημένοι είναι. Ο καθένας έχει και τις χάρες του. Εγώ όλους τους αγαπώ ίσα.

Οι μήνες ευχαριστήθηκαν πολύ από τα λόγια της κυρα-Καλής και της λένε:

– Πάρε, γιαγιά, ξύλα για τη φωτιά κι αυτό το σακουλάκι. Όταν πας στο σπίτι σου, εκεί να τ' ανοίξεις.

Τα έχασε η γριούλα, όταν πήγε στο σπίτι της κι άνοιξε το σακουλάκι. Είταν γεμάτο φλουριά. Λαμποκόπησε το καμαράκι της, σαν τ' άδειασε κάτω.

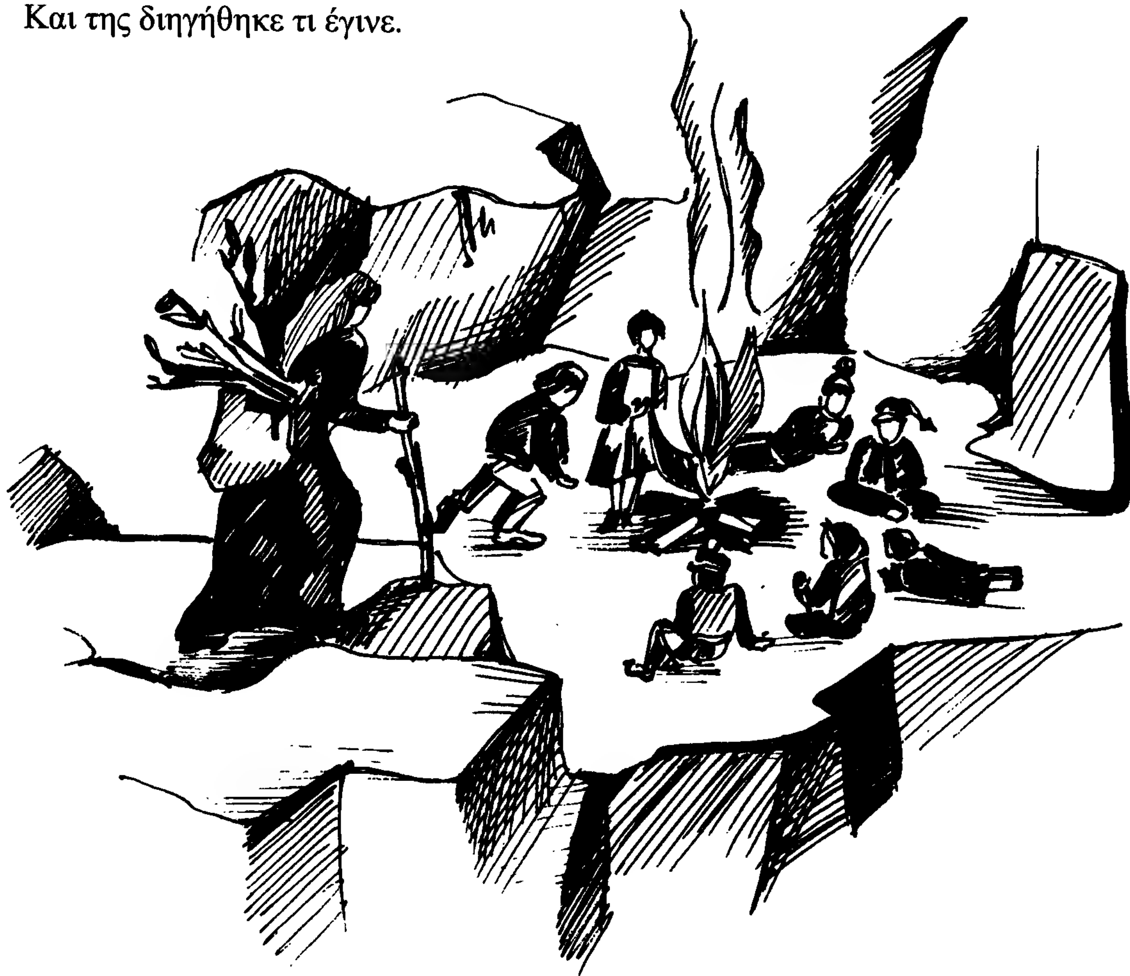
Αγόρασε τότε ένα καινούριο σπιτάκι, ντύθηκε καλά και ζούσε πλούσια κι ευτυχισμένα βοηθώντας τους φτωχούς. Το χωριό όλο χαιρόταν, που την έβλεπε ευτυχισμένη.

Την είδε και η άλλη γριά, η κυρα-Κακή, και πήγε μιά μέρα στο σπίτι της.

– Πως άλλαξες έτσι, κυρα-Καλή; Που βρήκες τα λεφτά κι αγόρασες αυτό το σπίτι;

– Αυτό κι αυτό, της απαντά η καλή γριούλα.

Και της διηγήθηκε τι έγινε.

ПОГОВОРКИ

Τρώγοντας έρχεται η όρεξη.

Аппетит приходит во время еды.

Κάθε πράγμα στην ώρα του
και τα κόκκινα αυγά το Πάσχα.

Всему свое время,
а красное яичко – к Пасхе.
Дорого яичко к Христову дню.
Дорога ложка к обеду.

Κορμός νηστίσιμος

Υλικά

250 γρ. βιτάμ
250 γρ. ζάχαρη άχνη
1 σοκολάτα κουβερτούρα
1 πακέτο μπισκότα νηστίσιμα
Αμύγδαλα χονδροκοπανισμένα και καβουρδισμένα
3/4 του ποτηριού κονιάκ

Εκτέλεση

Χτυπάμε στο μίξερ το βιτάμ με τη ζάχαρη. Κόβουμε τα μπισκότα κομματάκια και τα ραντίζουμε με το κονιάκ. Λειώνουμε την κουβερτούρα, και τη ρίχνουμε στο μίγμα του βιτάμ: ανακατεύουμε ρίχνοντας και τ' αμύγδαλα. Τέλος προσθέτουμε τα μπισκότα και ανακατεύουμε. Φτιάχνουμε το μίγμα σε κύλινδρο και το τυλίγουμε με αλουμινόχαρτο. Το βάζουμε στο ψυγείο μέχρι να παγώσει. Σερβίρεται σε φέτες.

Καλή επιτυχία!

Λεξιλόγιο

κορμός – полено
βιτάμ – маргарин
ζάχαρη άχνη – сахарная пудра
σοκολάτα κουβερτούρα – черный постный шоколад
μπισκότα νηστίσιμα – постное печенье
χονδροκοπανισμένος – толченый
καβουρδισμένος – обжареный
ραντίζω – окроплять, брызгать
κύλινδρος – цилиндр
τυλίγω – заворачивать
αλουμινόχαρτο – фольга
σερβίρω – подавать
φέτα – кусок

Урок 10
Μάθημα 10ο

Существительные, производные от существительных.
То κείμενο. «Γεύμα της Κυριακής» (часть 2).

Существительные, производные от существительных.
Ουσιαστικά παράγωγα από ουσιαστικά

Наиболее распространенные суффиксы при словообразовании

1. **-ιά** (употребляется для обозначения растения, промежутка времени, явления природы, действия по названию предмета).
αμύγδαλο (миндаль – орехи) – αμυγδαλιά (миндаль – дерево)
μήλο (яблоко) – μηλιά (яблоня)
τριαντάφυλλο (роза) – τριανταφυλλιά (розовый куст)
σύννεφο (облако) – συννεφιά (облачность, пасмурная погода)
βράδυ (вечер – время суток) –
βραδυά (1. вечер – мероприятие; 2. вечер – время суток)
μάτι (глаз) – ματιά (взгляд)
πάγος (лёд) – παγωνιά (стужа)

2. **-τρα, -τρια, -ισσα, -α** (употребляются для обозначения профессии или рода занятий лиц женского пола).
καθηγητής (преподаватель) – καθηγήτρια (преподавательница)
τραγουδιστής (певец) – τραγουδίστρια (певица)
αγρότης (крестьянин) – αγρότισσα (крестьянка)
δάσκαλος (учитель) – δασκάλα (учительница)

3. **-ιέρα** (для обозначения ёмкости), **-άριος, -άρης, -άς, -τζής** (для обозначения профессии), **-ισμός** (для обозначения названия какого-либо рода деятельности или какой-либо науки или теории).
καφέ (кофе) – καφετιέρα (кофейник)
φρούτο (фрукт) – φρουτιέρα (ваза для фруктов)
βιβλιοθήκη (библиотека) – βιβλιοθηκάριος (библиотекарь)
βάρκα (лодка) – βαρκάρης (лодочник)
γάλα (молоко) – γαλατάς (молочник)
κουλούρι (бублик) – κουλουρτζής (продавец бубликов)
αθλητής (спортсмен) – αθλητισμός (спорт)
άνθρωπος (человек) – ανθρωπισμός (человечность, гуманизм)
καπιταλιστής (капиталист) – καπιταλισμός (капитализм)

Упражнение 5. Образуйте производные существительные от следующих слов и составьте с ними предложения.

Αχλάδι, κεράσι, λεμόνι, πορτοκάλι, βερύκκοκο, ψωμί, αλάτι, εργάτης, καρύδι, καλοκαίρι, χαλβάς, χειμώνας, νοικοκύρης, χρόνος.

ΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Το γεύμα της Κυριακής (часть 2)

Το γεύμα της Κυριακής πάντα είναι διαφορετικό απο τις άλλες μέρες. Έχουμε κάτι που δεν τρώμε τις καθημερινές.

Για επιδόρπιο το καλοκαίρι τρώμε τα παγωτά, το ζελέ και τα φρούτα – καρπούζι, πεπόνι, φράουλες ή κεράσια. Το φθινόπωρο τρώμε μουσταλευριά, σταφύλια, σύκα. Το χειμώνα πίνουμε τσαϊ. Στη Ρωσία πίνουνε πολύ τσαϊ. Οι Έλληνες όμως πίνουν τον καφέ. Τα απογεύματα, όταν η γιαγιά κάνει τα πιροσκί και τις τυρόπιττες, οι γονείς μας πίνουν τον καφέ τους με τους φίλους τους. Για τα παιδιά σερβίρουν πάντα το τσαϊ. Μας αρέσει να πίνουμε το τσαϊ με τον μπακλαβά ή τη μηλόπιτα. Την Κυριακή μετά το φαγητό τα παιδιά παίζουν διάφορα παιχνίδια.

Λεξιλόγιο

το επιδόρπιο – десерт
διαφορετικό – особенное
η μουσταλευριά – виноградный мусс
η τυρόπιττα – пирог с сыром
ο μπακλαβάς – пахлава
η μηλόπιττα – яблочный пирог
καθημερινή – будничный день

Упражнение 1. Ответьте на следующие вопросы.

7. Τι σερβίρουν για το επιδόρπιο;
8. Τι κάνουν τα παιδιά μετά το φαγητό;
9. Τι φαγητό αγαπάει η γάτα σας;
10. Τι είναι η μηλόπιττα;
11. Τι πίνουν τα παιδιά;

Упражнение 2. Переведите.

5. Пожалуйста, дайте мне чай и пирожное.
8. Все в нашей семье любят бабушкины пирожки.
9. Я не люблю рыбу, мне нравится мясо.
4. После чая мы играем в разные игры.
5. Мама и бабушка пили кофе в столовой и разговаривали.

Упражнение 3. Составьте диалоги на следующие темы.

1. Обед в кафе «Санторин».
2. Приглашаем друзей на чай.
3. Встреча в кафе «Νέον» в Афинах.

ИЗ ДРЕВНЕГРЕЧЕСКОЙ МУДРОСТИ

'Ισοκράτους

Σοφίαν μόνην των κτημάτων ἀθάνατων.

Από όλα τα υλικά αγάθα καλύτερη η σοφία γιατί αυτή δεν πεθαίνει ποτέ.
(Мудрость лучше всех материальных благ, потому что не умирает никогда.)

ИГРАЕМ ВМЕСТЕ
ΠΑΙΖΟΥΜΕ ΜΑΖΙ

Η Πεταλούδα – Бабочка

Дети становятся в круг, в центре которого водящий – «бабочка». Вне круга – второй водящий, цель которого – освободить «бабочку» из «плена». Он начинает говорить считалку, «бабочка» отвечает. В ходе игры участники выбывают из круга по одному (выбывает тот, на ком останавливаются слова считалки), пока второй ведущий не освободит пленницу.

– Που είσαι, πεταλούδα;
Τραλαρά λαρά!
– Είμαι μέσα στο κλουβάκι.
Τραλαρά λαρά!
– Για έβγα να σε ιδούμε.
Τραλαρά λαρά!
– Είναι ψηλός ο τοίχος.
Τραλαρά λαρά!
– Γκρεμίζω έναν τοίχο.
Τραλαρά λαρά!
– Δεν φτάνει μόνο ένας.
Τραλαρά λαρά!
– Γκρεμίζω κι άλλον τοίχο.
Τραλαρά λαρά!
– Δεν φτάνουν μόνο δύο.
Τραλαρά λαρά!
– Γκρεμίζω κι άλλον τοίχο.
Τραλαρά λαρά! *(И т.д.)*

Урок 11
Μάθημα 11ο

Повелительное наклонение глаголов
βρίσκω, τρέχω, τρώγω, φεύγω, κοιτάζω.
Το κείμενο. «Η ονομαστική γιορτή»
(часть 1).

§ 1. Повелительное наклонение глаголов **βρήσκω, τρέχω, τρώγω, φεύγω, κοιτάζω**

Глагол	Повелительное несовершенное	Повелительное совершенное
βρίσκω (находить)	βρίσκε (ищи) βρίσκετε (ищите)	βρες (найди) βρείτε (найдите)
τρέχω (бегать)	τρέχε / τρέχα (бегай) τρέχετε / τρέχατε (бегайте)	τρέξε (сбегай, беги) τρέξ(ε)τε (сбегайте, бегите)
τρώγω (есть)	τρώ(γ)ε (ешь) τρώτε (ешьте)	φά(γ)ε (съешь) φάτε (съешьте)
πίνω (пить)	πίνε (пей) πίνετε (пейте)	πιές (выпей) πιέστε / πιείτε (выпейте)
φεύγω (уходить)	φεύγα / φεύγε (уходи) φεύγετε (уходите)	φύγε (уйди) φύγετε (уйдите)
κοιτάζω (смотреть)	κοίτα / κοίταζε (смотри) κοιτάζετε (смотрите)	κοίταξε (посмотри) κοιτάξ(ε)τε (посмотрите)

Упражнение 1. Поставьте словосочетания в повелительном наклонении.

Πίνω γάλα, κοιτάζω στο παράθυρο, φεύγω γρήγορα, τρώω μήλα, κοιτάζω στο βιβλίο, πίνω το τσάϊ, τρέχω στο σχολείο, τρώω το πρωΐνό, τρέχω το βράδι, φεύγω από τη Μόσχα, βρίσκω το κλειδί.

Упражнение 2. Поставьте глаголы, стоящие в скобках, в повелительной форме.

1. (Βρίσκω) τη λέξη στο κείμενο.
2. (Πίνω) πολύ νερό.
3. (Πηγαίνω) βόλτα.
4. Με (κοιτάζω).
5. (Τρώγω) φρούτα, είναι ωφέλιμα.
6. (Πίνω) τον καφέ.
7. (Κοιτάζω) στο τετράδιο.
8. (Βρίσκω) τα βιβλία αυτά στη βιβλιοθήκη.
9. (Κοιτάζω) στο ημερολόγιο.

Упражнение 3. Замените утвердительную форму на отрицательную.

1. Πηγαίνετε στα σπίτια σας.
2. Τρέχα γρήγορα.
3. Τρώτε ψάρι.
4. Ζωγράφησε το έλατο.
5. Διάβασε το ποίημα.
6. Κάνε γρήγορα την άσκηση.
7. Περιγράψτε το ταξίδι σας.
8. Φυτέψτε τα λουλούδια εδώ.
9. Πίνετε κρύο νερό.

Упражнение 4. Измените следующие предложения по образцу: Μου ανοίγεις την πόρτα; – Άνοιξε μου την πόρτα. (Не откроешь ли ты мне дверь? – Открой мне дверь.)

1. Μου φέρνεις το παλτό μου;
2. Του γράφεις την διευθυνσή σου;
3. Μου φωνάζεις τον Πέτρο;
4. Του αγοράζεις ένα παγωτό;
5. Μου διαβάζεις τι γράφει εδώ;
6. Μας μεταφράζετε αυτή τη φράση;
7. Τους δείχνετε το δρόμο;

Упражнение 5. Переведите.

1. Выпейте чашку чая.
2. Найдите в тексте неизвестные слова.
3. Не бегай по улице.
4. Не ешьте много хлеба.
5. Съешьте это яблоко.
6. Не пиши этой ручкой.
7. Не бери тот стакан.
8. Слушайте, что говорит учительница.
9. Найдите ключи и принесите их сюда.

ΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Η Γιορτή μου (часть 1)

Ο κάθε άνθρωπος εκτός από τα γεννέθλια έχει την ονομαστική του Γιορτή. Στην Ελλάδα περισσότερο γιορτάζουν την ονομαστική τους γιορτή οι άνθρωποι παρά τα γεννέθλια, δηλαδή την ημέρα που γιορτάζει ο Άγιος το όνομα του οποίου έχεις.

Στην Ελλάδα είναι πολύ διαδεδομένα τα ονόματα ο Γιάννης (Ιωάννης), η Ιωάννα – γιορτάζει την ημέρα της μνήμης του Αγίου Ιωάννη του Προδρόμου – 7 Ιανουαρίου (20 Ιανουαρίου στη Ρωσία), ο Γεώργιος, η Γεωργία – γιορτάζει την ημέρα της μνήμης του Αγίου Μεγαλομάρτυρα Γεωργίου – 23 Απριλίου (6 Μαΐου), ο Δημήτρης, η Δήμητρα – γιορτάζει την ημέρα της μνήμης του Αγίου Μεγαλομάρτυρα Δημητρίου – 26 Οκτωβρίου (8 Νοεμβρίου), ο Κωνσταντίνος, η Ελένη – γιορτάζουν την ημέρα της μνήμης των Αγίων Ισαποστόλων Κωνσταντίνου και Ελένης – 21 Μαΐου (3 Ιουνίου), η Μαρία – γιορτάζει τις ημέρες που γιορτάζει η Παναγία – 21 Νοεμβρίου (4 Δεκεμβρίου), 15 Αυγούστου (28 Αυγούστου). Όταν κάποιος γιορτάζει – κερνάει τους φίλους του με διάφορα γλυκά και καλεί στο σπίτι του για φαγητό.

Λεξιλόγιο

εκτός – кроме
τα γεννέθλια – день рождения
ονομαστική Γιορτή – именины
διαδεδομένος – распространенный
η μνήμη – память
ο Πρόδρομος – Предтеча
ο Μεγαλομάρτυρας – Великомученик
ο Ισαπόστολος – Равноапостольный
η Παναγία – Пресвятая Богородица

Упражнение 7. Ответьте на вопросы.

1. Τι είναι η ονομαστική Γιορτή;
2. Πότε έχεις τη Γιορτή σου; Πότε γιορτάζεις;
3. Πότε γιορτάζει ο Δημήτρης;
4. Πότε έχει τη γιορτή της η Ελένη;
5. Ποιές μέρες γιορτάζουν οι φίλοι σου;

Упражнение 8. Заполните пропуски.

1. Η Χριστίνα λέει στην φίλη της για .....
2. Στο σπίτι μας υπάρχουν πολλά ..... λουλούδια.
3. Στην εκκλησία ακούμε ..... του ιερέα.
4. Η γιαγιά ετοιμάζει ..... για τα γεννέθλιά μου.
5. Πάω στο σπίτι του Κώστα γιατί .....
6. Όταν γιορτάζει η μαμά μου της κάνω .....
7. Στο τραπέζι μας βάζουμε ..... και καλούμε τους φίλους να φάμε.

Упражнение 9. Составьте небольшие рассказы, используя данные слова и словосочетания.

1. Η τραπεζαρία, λουλούδια, τραπέζι, φαγητό, μεγάλος, ωραίος, βάζο.

2. Η Γιορτή, κερνώ, γλυκός, φίλος, φίλη, οι γονείς, κάνω, το γεύμα, έχω, καλώ, οι συγγενείς.

ΔΙΑΛΟΓΟΣ

Παντελής: Κώστα, εσύ που γιορτάζεις την άνοιξη πάντα έχεις πολλούς καλεσμένους στο σπίτι σου!

Κώστας: Ναι, έχεις δίκαιο! Η δική σου Γιορτή, Παντελή, πέφτει το καλοκαίρι;

Παντελής: Ναι! Όλοι λείπουν στις διακοπές τους.

Κώστας: Εγώ την ημέρα της Γιορτής μου πάω με τη γιαγιά μου στην Εκκλησία για να κοινωνήσω και μετά το μεσημέρι ετοιμάζουμε όλοι μαζί το τραπέζι για τους φίλους μας.

Παντελής: Ποιούς καλείς στη Γιορτή σου, Κώστα;

Κώστας: Πρώτα-πρώτα καλούμε τον πατέρα Νικόλαο – είναι προϊστάμενος του Ιερού Ναού Αγίων Πάντων και φίλος του πατέρα μου. Ο παππούλης έρχεται με τη πρεσβυτέρα του και με τα έξι τους παιδιά.

Παντελής: Δεν καλείς τους συμμαθητές σου;

Κώστας: Πως! Σχεδόν όλη την τάξη μου καλώ! Δεκαπέντε παιδιά! Έχουμε πολύ κόσμο!

Παντελής: Είσαι τυχερός, Κώστα, που έχεις τόσους φίλους! Εγώ την ημέρα της Γιορτής μου είμαι πάντα στο εξοχικό μας σπίτι. Εκεί έχουμε και εμείς ένα εκκλησάκι της Μεταφορφώσεως. Πάμε με τη μαμά μου στη Λειτουργία και ύστερα ετοιμάζουμε το τσάϊ για τους ενορίτες. Όλοι μου λένε «Χρόνια πολλά» και στο τραπέζι ψάλνουν «Πολλά τα έτη».

Κώστας: Τι κρίμα που η Γιορτή μας είναι μιά φορά το χρόνο!

Παντελής: Α! Ξέρεις μερικοί μπορούν να γιορτάζουν τη Γιορτή τους δύο φορές το χρόνο, γιατί ο Άγιός τους γιορτάζει δύο φορές.

Κώστας: Ναι, έχεις δίκαιο!

ИЗ ДРЕВНЕГРЕЧЕСКОЙ МУДРОСТИ

Ἄδωρα ἐχθρῶν τα δῶρα.

Τα δώρα των εχθρών δεν είναι δώρα και φέρνουν καταστροφή.
(Дары врагов не есть дары, погибель они приносят.)
Это изречение встречается у Софокла и у Эврипида.

ПОСЛОВИЦЫ И ПОГОВОРКИ

Πές μου ποιός είναι ο φίλος σου,
να σου πω ποιός είσαι.

Скажи мне, кто твой друг,
и я скажу, кто ты.

Όσο υπάρχει ζωή,
υπάρχει ελπίδα.

Сколько человек живет,
столько надеется.
(Надежда умирает последней.)

Μπισκοτάκια Χιώτικα (Печенье острова Хиос)

Υλικά

1 βιτάμ
1 ποτήρι βούτυρο
1 ½ ποτήρι ζάχαρη
½ ποτηράκι κονιάκ
1 κουταλάκι σόδα
2 κρόκους αυγών
λίγη βανίλια

Εκτέλεση

Ανακατεύουμε την βανίλια με το αλεύρι.
Χτυπάμε το βιτάμ και το βούτυρο με την ζάχαρη και προσθέτουμε χτυπημένους τους κρόκους.
Διαλύουμε στο κονιάκ τη σόδα και το ρίχνουμε στο βούτυρο.
Προσθέτουμε σιγά-σιγά το αλεύρι ανακατεύοντας.
Ζυμώνουμε και πλάθουμε.

Καλή επιτυχία!

Λεξιλόγιο

ανακατεύω – перемешивать
προσθέτω – добавлять
χτυπημένος – взбитый
ζυμώνω – замешивать (тесто)
πλάθω – 1) лепить (печенье, пирожки);
2) делать.

Урок 12
Μάθημα 12ο

Уменьшительно-ласкательные и
увеличительные суффиксы.
Το κείμενο. «Η ονομαστική γιορτή»
(часть 2).

Уменьшительно-ласкательные и увеличительные суффиксы

Наиболее употребительные уменьшительно-ласкательные суффиксы:

-ακι:
σπίτι (дом) – σπιτάκι (домик)
νερό (вода) – νεράκι (водичка)
ψωμί (хлеб) – ψωμάκι (хлебушек)

-άκης:
πατέρας (отец) – πατεράκης (папочка)
Γιάννης (Янис) – Γιαννάκης (Янечка)

-άκος:
δρόμος (улица) – δρομάκος (улочка)

-ίτσα:
κλωστή (нить) – κλωστίτσα (ниточка)
Ελένη (Лена) – Ελενίτσα (Леночка)

-ούδα, -ούδι:
άγγελος (ангел) – αγγελούδι (ангелочек)
κοπέλα (девочка) – κοπελούδα (девчоночка)

-ούλα:
μάνα (мама) – μανούλα (мамочка)
κόρη (дочь) – κορούλα (доченька)

-ούλης:
παππούς (дед) – παππούλης (дедушка)
αδερφός (брат) – αδερφούλης (братик)

-ούλι:
δέντρο (дерево) – δεντρούλι (деревце)

-όπουλο, -όπουλα (обычно эти суффиксы означают «сын» (**-όπουλο**) или «дочь» (**-όπουλα**):
βασιλιάς (царь) – βασιλόπουλο (царевич) – βασιλοπούλα (царевна)

-ουδάκι:
λαγός (заяц) – λαγουδάκι (зайчик)
χωριό (деревня) – χωριουδάκι (деревушка)

У некоторых существительных образуются производные уменьшительные формы с разными суффиксами, например:
βάρκα – βαρκούλα, βαρκίτσα
γάτα – γατούλα, γατάκι, γατίτσα
πέτρα – πετρίτσα, πετραδάκι, πετράδι.

Увеличительные суффиксы:

-α:
κουτάλι (ложка) – κουτάλα (большая ложка)

-άρα:
μύτη (нос) – μυτάρα (носище)
πόδι (нога) – ποδάρα (ножища)

-αρος:
παιδί (ребенок) – παίδαρος (крупный ребенок)
σκυλί (собака) – σκύλαρος (собачища, огромная собака)

Упражнение 1. Образуйте производные существительные, используя уменьшительно-ласкательные и увеличительные суффиксы.

Κουτάλι, εκκλησία, βουνό, πουλί, δραχμή, κρασί, τραγούδι, γάλα, βιβλίο, Κώστας, αγόρι, κορίτσι, Βασίλης, χόρτο, λουλούδι, βάζο, νησί.

ΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Η Γιορτή μου (часть 2)

Στην οικογένειά μας όταν κάποιος γιορτάζει συνήθως πάει στην Εκκλησία, βάζει το κεράκι στην εικόνα του Αγίου του, προσεύχεται, κοινωνάει. Την ημέρα αυτή στο κήρυγμα ο ιερέας λέει για το βίο του Αγίου της ημέρας αυτής. Καλούμε στο σπίτι μας τους φίλους μας – ετοιμάζουμε ωραία φαγητά. Στο σπίτι οι καλεσμένοι μας φέρνουν διάφορα δώρα, γλυκά και ανθοδέσμες. Μας λένε «Χρόνια πολλά. Να ζήσεις». Οι γονείς κερνάνε τους συναδέλφους τους στο γραφείο με γλυκά και κάνουν τσάϊ.

Όταν γιορτάζει η γιαγιά μας η Σοφία 17 Σεπτεμβρίου (30 Σεπτεμβρίου), μαγειρεύουμε όλοι εμείς – δεν την αφήνουμε να κάνει τίποτα. Ο Αλέξανδρος με την Ξένη κάνουν τις τηγανίτες, ο Δημήτρης κάνει τους λουκουμάδες, η μαμά κάνει το κρέας με πατάτες. Ο πατέρας μας κάνει τα σουβλάκια που αρέσουν σε όλους. Μετά καθόμαστε στο τραπέζι, προσφέρουμε στην γιαγιά τα δώρα μας, ψάλνουμε «Πολλά τα έτη» και τρώμε.

Λεξιλόγιο

κερνώ – угощать
συνήθως – обычно
κοινωνώ – причащаться, приобщаться Святых Тайн
προσεύχομαι – молиться
το κήρυγμα – проповедь
ο βίος – 1) жизнь; 2) житие
η ανθοδέσμη – букет цветов
οι τηγανίτες – блины
οι λουκουμάδες – пончики
«Εις πολλά έτη» – Многая лета (пожелание-поздравление на именины)

Упражнение 2. Ответьте на вопросы.

1. Τι κάνει κανείς όταν γιορτάζει;
6. Γιατί πάει στην εκκλησία όποιος γιορτάζει;
7. Τι κάνετε στο σπίτι όταν γιορτάζεις;
8. Τι φέρνουν οι καλεσμένοι σας;
9. Πότε γιορτάζει η γιαγιά;
10. Τι τρώτε συνήθως όταν γιορτάζει κανείς στην οικογένεια;

Упражнение 3. Составьте небольшие рассказы, используя данные слова и словосочетания.

1. Η εκκλησία, το κερί, πάω, ακούω, το κήρυγμα, ο ιερέας, το πρωΐ, ανάβω, η λειτουργία.
2. Το κρέας, το σουβλάκι, η σαλάτα, η πατάτα, τρώω, το γεύμα, αρέσει.
3. Το τσάϊ, το βράδυ, κάθε, πίνω, τυρόπιττα, η τραπεζαρία.
4. Μαγηρεύω, γιαγιά, γιορτάζω, το παιδί, το γλυκό, κάνω, ετοιμάζω, τσάϊ.

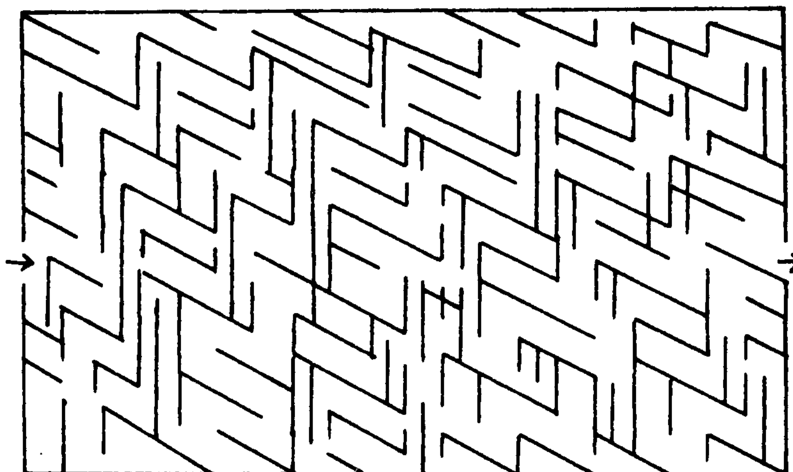
Упражнение 4. Закончите предложения.

1. Ο Πέτρος προσκαλεί τους φίλους του .....
2. Όταν πάω στην Ελλάδα φέρνω .....
3. Η μαμά μου γιορτάζει την Κυριακή και γι' αυτό .....
4. Αύριο εμείς με τους γονείς θα πάμε .....
5. Σήμερα αγοράζω τα λουλούδια γιατί .....
6. Η γιαγιά Ελένη γιορτάζει .....
7. Με την αδελφή μου πάντα ετοιμάζουμε ωραία δώρα για τον Γιάννη .....
8. Η μητέρα μου ονομάζεται Βαλεντίνα γιορτάζει στις 23 Φεβρουαρίου, γι' αυτό .....

ИГРАЕМ ВМЕСТЕ ΠΑΙΖΟΥΜΕ ΜΑΖΙ

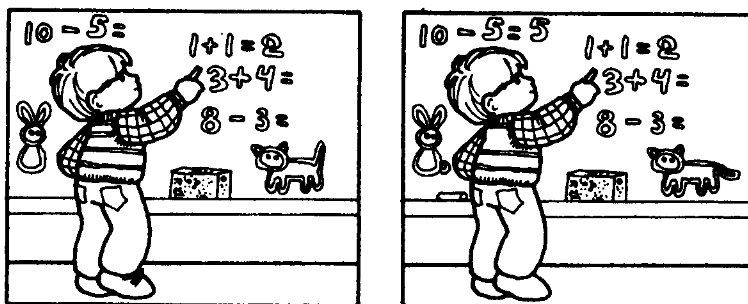
Λαβύρινθος

Προσπάθησε να βγείς από το λαβύρινθο και πρόσεξε να μη χαθείς.

Διαφορές

Ψάξε να βρείς τις 6 διαφορές.

Вспомни поговорки, которые мы учили в I части учебника.
Συμπλήρωσε τις παροιμίες – Закончи поговорки

1.
Άνθρωπος αγράμματος .....
(Русский вариант поговорки: Без наук, как без рук. Человек неученый, что топор неточеный.)

2.
Από το ένα αυτί μπαίνει .....
(Русский вариант поговорки: В одно ухо влетает, в другое вылетает.)

Τι διαβάζεις;

1.
Μεγάλη κατ φή στά Γρεβ 1, έγραφε στο ημε ό του ανός πιλότος.

2.
Μιά στρουθοκά ς στο πάρκο της Κα κας.

Загадки на знание греческих слов

1. Σε ποιά πόλη δεν πας ποτέ πεζός;

2. Ποιό ρήμα το γεμίζουμε με λουλούδια;

3. Πως λέγονται τα ρόδα της Κίνας;

4. Ποιό ρήμα παίζει μουσική;

Ответы:

Закончи поговорки

1. Άνθρωπος αγράμματος – ξύλο απελέκητο.
2. Από το ένα αυτί μπαίνει κι από το άλλο βγαίνει.

Τι διαβάζεις;

1. Μεγάλη καταστροφή στά Γρεβενά, έγραφε στο ημερολογιό του Ψαριανός πιλότος.
2. Μιά στρουθοκάμηλος στο πάρκο της Καλαμπάκας.

Загадки на знание греческих слов

1. Город Кавала, по-гречески Καβάλα – верхом на лошади.
2. Глагол βάζω звучит как βάζο – ваза для цветов.
3. Ροδάκινα – персик, а можно составить два слова: ρόδα – роза и Κίνα – Китай – получается китайская роза.
4. Глагол ποιάνω – хватать, брать, слышится как πιάνο – пианино, фортепьяно.

ИЗ ДРЕВНЕГРЕЧЕСКОЙ МУДРОСТИ

Ἡ μὲν ὅρασις ἀπὸ τοῦ περιέχοντος ἀέρος λαμβάνει το φῶς, ἡ δὲ ψυχή ἀπὸ τῶν μαθημάτων.

Εάν τα μάτια παίρνουν το φως από τη φύση,
η ψυχή παίρνει το φως της από την εκπαίδευση.
(Глаза получают свет от природы, а душа – от образования.)

Содержание

Урок 1

§ 1. Будущее совершенное глаголов I спряжения.
§ 2. Неправильные формы степеней сравнения прилагательных. Сравнительный оборот.
Το κείμενο. «Τα Χριστούγεννα και η Πρωτοχρονιά».

Урок 2

§ 1. Спряжение глагола έρχομαι в аористе, в зависимом и будущем совершенном.
§ 2. Предлоги μέχρι, ίσαμε, παρά и их значения.
Το κείμενο. «Ο Γρηγόρης ο ξυλουργός».

Урок 3

§ 1. Аорист активных глаголов II спряжения. Спряжение глаголов в аористе и в зависимом прошедшем.
§ 2. Винительный содержимого.
Το κείμενο. «Πως περνώ την ημέρα».

Урок 4

§ 1. Аорист глаголов пассивной формы. Второй аорист.
§ 2. Соотносительные числительные.
Το κείμενο. «Ένας μικρός που δε φοβάται».

Урок 5

§ 1. Повелительное наклонение.
§ 2. Повелительное наклонение неправильных глаголов μπαίνω, βγαίνω, λέγω, παίρνω, δίνω.
Το κείμενο. «Ελληνικά νησιά» (часть 1).

Урок 6

§ 1. Образование будущего совершенного глаголов II спряжения.
§ 2. Деепричастия.
Το κείμενο. «Ελληνικά νησιά» (часть 2).

Урок 7

§ 1. Повелительное наклонение глаголов пассивной формы.
§ 2. Будущее совершенное глаголов пассивной формы.
Το κείμενο. «Το σπίτι μου».

Урок 8

§ 1. Склонение имени существительного **ο μήνας**.
§ 2. Прилагательные **πολύς, πολλή, πολύ**.
Το κείμενο. «Η μητέρα».

Урок 9

§ 1. Возвратные местоимения.
§ 2. Склонение существительных среднего рода с окончаниями -ας, -ως (-ος).
Το κείμενο. «Γεύμα της Κυριακής» (часть 1).

Урок 10

Существительные, производные от существительных.
Το κείμενο. «Γεύμα της Κυριακής» (часть 2).

Урок 11

Повелительное наклонение глаголов **βρίσκω, τρέχω, τρώγω, φεύγω, κοιτάζω.**
Το κείμενο. «Η ονομαστική γιορτή» (часть 1).

Урок 12

Уменьшительно-ласкательные и увеличительные суффиксы.
Το κείμενο. «Η ονομαστική γιορτή» (часть 2).